

Delårsrapport 2024

Regional utvecklingsnämnd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Vision, värdegrund och styrmodell	5
3	Nämndens uppdrag	5
4	Händelser av väsentlig betydelse	5
5	Aktivitetsredovisning utifrån strategiområden	6
6	Nämndens resultatmål	11
7	Uppföljning av politiska beslut och uppdrag	20
8	Viktiga förhållanden för nämndens resultat och ekonomiska ställning	20
9	Internkontroll.....	24
10	Bilaga: Kvalitativa rapporter och analyser	25

1 Sammanfattning

I nämndens delårsrapport 2024 följs det nämnden beslutat i sin planering inför 2024 upp. Delårsrapporten innehåller redovisning, analys och bedömningar av delårsresultat på tillgängliga underlag till och med augusti månad samt helårsprognoser för måluppfyllelse och ekonomiskt utfall.

Delårsrapporten behandlas av nämnden vid sammanträde i månadsskiftet september/oktober 2024.

Sammanfattande prognos måluppfyllelse

Effektmål	Resultatmål	Prognos
Trygga och nöjda invånare	Genom samverkan skapa stark regional utveckling i hela Värmland	 Uppnås delvis
Attraktivt och hållbart Värmland	Skapa förutsättningar för att säkerställa Värmlands kompetensbehov	 Uppnås inte
	Skapa förutsättningar för ett diversifierat och långsiktigt konkurrenskraftigt näringsliv	 Uppnås
God, jämlik och jämställd hälsa	Skapa förutsättningar för en väl utbyggd digital infrastruktur och innovativ digitalisering	 Uppnås delvis
Hållbar organisation	Ekonomi i balans	 Uppnås
	Attraktiv arbetsgivare	 Uppnås
	Hållbar arbetsmiljö	 Uppnås
	Klimatavtrycket från tjänsteresor ska minska	 Uppnås

Regionala utvecklingsnämnden prognostiserar måluppfyllelse för fem av åtta resultatmål, delvis måluppfyllelse för två mål och inte måluppfyllelse för ett mål. Prognosen har gjorts med utgångspunkt från utfall för de indikatorer som är möjliga att följa upp vid delår, samt bedömning utifrån aktivitetsredovisning. Vid årsredovisning kommer även dokumentation från analysmöten att ingå i underlag för bedömning. Sammanfattningsvis visar uppföljningen en god utveckling för de flesta resultatmålen, med undantag för en del utvecklingsområden, som exempelvis digital infrastruktur.

Sammanfattning resultat och ekonomisk ställning

Utfall avvikelse mot budget (jan-aug) (överskott/underskott [-] i mnkr)	Prognos avvikelse mot budget (helår) (överskott/underskott [-] i mnkr)	Förändring utfall jämfört föregående år (an-aug) (ökning/minskning [-] mnkr)
+9,3 miljoner kronor	+0,5 miljoner kronor	+4,4 miljoner kronor

Nämnden visade ett överskott på 9,3 miljoner kronor. Om överskott för nämndens politiska verksamhet räknas in, var överskottet 9,5 miljoner kronor. 5,2 miljoner kronor av överskottet berodde på lägre verksamhetskostnader än budgeterat. 3,5 miljoner kronor av överskottet berodde på ännu inte utbetalda medel i förhållande till budget (inom egna regionala projektmedel, ERP). Återstående överskott på 0,6 miljoner kronor avser återföringar av ej upparbetade medel i avslutade projekt.

Utifrån förslag att omvandla delar av det prognostiserade överskottet till ERP-medel görs en helårsbedömning som visar på ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Helårsprognosen visar därmed ett överskott på 0,5 miljoner kronor.

Förändringen jämfört med föregående år för perioden var + 4,4 miljoner kronor. 2023 var överskottet 4,9 miljoner kronor. Differensen beror på ej utbetalda egna regionala projektmedel (ERP) samt återföring av ej upparbetade medel i avslutade projekt.

2 Vision, värdegrund och styrmodell

Vision

Styrningen av Region Värmland utgår från visionen: "Livskvalitet i världsklass". Visionen innebär att regionen ska bidra till trygghet, välfärd och livskvalitet för alla i Värmland.

Värdegrund

Vår värdegrund "För alla i Värmland" förenar oss som arbetar inom Region Värmland. Den är gemensam för alla verksamheter och anger riktningen mot vår vision. Den vägleder oss i vardagen och ger riktlinjer för vårt beteende och våra beslut. Vi är till för att alla i Värmland ska må bra och för att vår region ska vara attraktiv och konkurrenskraftig.

Styrmodell

I Region Värmland arbetar vi efter en planeringsorienterad styrmodell som bygger på ramstyrning och målstyrning. Den valda styrmodellen ska stödja oss i att upprätthålla kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning, det vill säga att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

Ramstyrning innebär att budgetramar successivt fördelas nedåt i organisationen, vilket skapar förutsättningar för gemensamt ansvar för att budgeterat resultat uppnås. Det ekonomiska resultatet följs upp på varje organisatorisk nivå genom avvikelser mot tilldelad budgetram.

Målstyrning innebär att övergripande mål successivt bryts ner i organisationen, vilket skapar förutsättningar för att säkerställa att verksamheterna gör rätt saker för att vi tillsammans ska nå vår vision. Måluppfyllelsen följs upp på respektive organisatoriska nivå utifrån fastställda bedömningskriterier.

3 Nämndens uppdrag

Regionala utvecklingsnämndens övergripande uppdrag är att stärka Värmlands konkurrenskraft och skapa möjligheter för en hållbar regional utveckling i hela Värmland. Nämnden ansvarar för frågor som rör närings- och arbetslivets utveckling inklusive infrastruktur, forskning och innovation, kompetensförsörjning, arbetsmarknad, jämställdhet och miljö-/energifrågor. Nämnden arbetar i nära samverkan med privata och offentliga aktörer; kommunalt, regionalt, nationellt och internationellt.

4 Händelser av väsentlig betydelse

- TEN-T (The Trans-European Transport Network) Oslo-Stockholm beslutades av EU-parlamentet att ingå som stomnätsskorridor, den högsta statusen inom TEN-T.
- Stärkt samarbete mellan regionerna Värmland och Örebro län vad gäller utveckling i stråket Karlstad-Örebro, bland annat med lansering av Svenska säkerhetsstråket
- Översyn av länstransportplanen startades upp.
- Översyn av Värmlandsstrategin 2040 inleddes.
- Översyn av basfinansieringssystemet påbörjades.
- Ansökan om lokaliseringstudien för Nobelbanan (Kristinehamn-Örebro) godkändes av regeringen och skickades till EU-kommissionen för beslut om eventuell medfinansiering.
- Timbanken lanserades, ett stöd till värmländska småföretag.
- Region Värmland utnämndes till Regional innovationsknutpunkt tillsammans med ett större europeiskt konsortium.

5 Aktivitetsredovisning utifrån strategiområden

5.1 Värmlandsstrategin

Under perioden har Region Värmland arbetat med interna rutiner och processer för att identifiera och stärka kopplingen till Värmlandsstrategin, och höja kvalitén och effektiviteten. När samordningen inom organisationen brister påverkas såväl effektivitet som tillit till och mellan aktörerna. Det påverkar genomförandet av den gemensamma strategin, vilket försvårar en riktningsgivande roll, och den interna samordningen behöver därför förbättras. Regional utveckling har jobbat med utveckling av nyhetsbrev, utlysningar, interna guider, processledargrupper, datainsamlingsprocesser och lär dagar, och det är flera steg i rätt riktning. Det har handlat om såväl verksamhetsutveckling som ett synliggörande av strategin.

Region Värmland ska bidra till ett delat lärande om hinder och möjligheter till utveckling för att stärka genomförandet. Arbetet har dels handlat om att hjälpa aktörer och ledningsgrupper orientera sig i strategin och att resonera kring ansvar och möjligheter; dels att fortsätta etablera årshjulet för delat lärande. Region Värmland strävar efter att skapa en struktur som gör att flera processer och verksamheter kan bidra med lärande, och att många sedan kan dra nytta av den samlade bilden. Region Värmland har under perioden, via nulägesanalysen, identifierat att insamlingen av denna bild kan förbättras och att det behövs mer dialog kring hur mottagandet kan hanteras för bästa effekt.

Värmlandsstrategin ska ses över minst en gång per mandatperiod och förberedande arbete har påbörjats genom omvärldsspaning och delat lärande med fokus att inhämta kunskap om andras översynsprocesser.

5.2 Näringsliv - företagsstöd

Arbetet utifrån flera politiska initiativ och motioner om grön omställning i det värmländska näringslivet har fortsatt, läs mer om detta arbete under redovisningen av strategiområdet Bioekonomi, klimat, miljö.

Inom området grön omställning pågår också det interna projektet "Hållbara investeringar", som har som mål att göra företagen redo för kommande krav inom hållbarhetsområdet. De första företagen har genomgått utbildning i EU:s nya krav på hållbarhetsredovisning – CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive – som gäller från och med 1 juli 2024. I nuläget omfattas främst stora företag av den nya kraven, men även mindre företag kan omfattas i och med att underleverantörer kan behöva redovisa verksamhetens konsekvenser på miljö och människor och hur hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter påverkar.

Under våren lanserades Timbanken som ett verktyg för stöd till de allra minsta företagen, inklusive kulturella och kreativa näringar. Syftet är att utgöra ett komplement till de redan befintliga företagsstöden. Genom Timbanken kan företagare få rådgivning av de konsulter som Region Värmland upphandlat inom bland annat kommunikation, digitalisering, ekonomi och juridik. Timbanken sker i samarbete med alla kommuner och finansieras av kommunerna och statliga 1:1-medel.

Övriga företagsstöd har beviljats motsvarande 14,8 miljoner fördelat på 42 bifall av totalt 62 ärenden.

Den basfinansiering av aktörer inom innovationsstödsystemet som infördes 2021 ska utvärderas inför omförhandling av samarbetsavtal 2024/2025. Utvärderingen inleddes under våren och kommer att ligga till grund för riktlinjer kopplat till finansiering av innovationssystemets aktörer under kommande år. Parallellt med detta pågår också arbetet med en översyn av innovationsstödsystemet.

5.2.1 Business Region Värmland (BRV)

Verksamheten inom BRV har följt planerad verksamhetsplan som styrgruppen beslutat om för år 2024.

5.2.1.1 Strategiska processer

Sedan årsskiftet har BRV bedrivit ett antal processer som har varit nödvändiga för verksamheten samt Värmlands strategiska riktning kring investerings- och etableringsfrämjandet. Följande processer bedrevs:

- utbildnings- och inspirationsprocess
- lokala, och ett regionalt, värdeerbjudande
- strategi- och mobiliseringsprocess

Syftet med processerna var att:

- höja kunskapen om investering- och etableringsfrämjandet,
- hjälpa kommunerna och regionen att ta fram lokala, och ett regionalt, värdeerbjudande,
- en gemensam arbetsprocess och
- vilka styrkeområden som ska prioriteras i det etableringsfrämjande arbetet för att ge en tydlig strategisk riktning.

Resultatet av strategi- och mobiliseringsprocessen har lett till att BRV kommer att prioritera följande områden i sitt proaktiva arbete:

- Skoglig bioekonomi
- Avancerad tillverkning

5.2.1.2 Svenska säkerhetsstråket

Sedan januari 2024 har BRV och Business Region Örebro tillsammans med kommunerna Karlstad, Kristinehamn, Karlskoga, Hallsberg, Örebro och Arboga initierat Svenska säkerhetsstråket. Det är ett samarbete för att gemensamt lyfta regionens lämplighet för etableringar inom totalförsvarsutbyggnad. Målet med Svenska säkerhetsstråket är att kunna sänka trösklar och skapa synergier som underlättar de etableringar som behöver göras. Samarbetet i Svenska säkerhetsstråket ger kommunerna en plattform för att arbeta strategiskt och proaktivt med att attrahera etableringar inom totalförsvaret.

De aktiviteter som har initierats sedan samarbetet inleddes har varit framtagande av en grafisk profil, ett manifest, pressmeddelanden samt att BRV tillsammans med Business Region Örebro och kommunerna arrangerade seminarium, paneldiskussioner och pitchtillfälle under en heldag på Almedalsveckan under The Greater Örebro Arena.

5.2.1.3 Etableringsförfrågningar

Under första halvåret hanterades ett 40-tal etableringsförfrågningar. BRV var en lots för intressenterna och en länk mellan kommuner/intressenter och stödsystemet/intressenter. Detta stöd ledde till ett antal investeringsbeslut och många har fått upp ögonen för möjligheterna i Värmland. Konjunkturen har dock påverkat många beslutsprocesser.

5.3 Jämställdhet

Projektet Gender Readiness – Jämt Görsmart har etablerat en styrgrupp med representanter från Region Värmland och Karlstads universitet. Fyra möten har genomförts, inklusive ett uppstartsmöte. Alla medarbetare inom specialiseringarna och perspektiven¹ har genomfört en diplomeringsutbildning inom normkritik. Detta har lett till värdefulla diskussioner och konkreta åtgärder.

Utifrån det arbete som redan pågår inom Projekt Gender Readiness – Jämt Görsmart, där bland annat fokus fortfarande kommer vara att vidareutveckla checklisten GERL (Gender Equality Readiness Level), så har man sett ett behov av att starta ett utvecklingsprogram, The Smart Way, för att kunna genomföra förflyttningen av specialiseringen genom att kompetensutveckla, mäta och inspirera varandra.

Den första av nio inplanerade workshops inom ett treårigt utvecklingsprogram för företags- och innovationsfrämjande aktörer som ingår i Värmlands smarta specialiseringsstrategi har genomförts. Målet är att de tillsammans ska utveckla sitt arbete inom jämställdhet och inkludering för att stärka och utveckla företags- och innovationsstödet i länet i stort. Tillsammans skapar Jämställdhetsplattformen förutsättningar för utveckling på individ-, organisations- och systemnivå. En enkät har skickats ut till alla anställda inom målgruppen för att kartlägga kunskap och attityder, vilket kommer att användas i en behovs- och möjlighetsanalys. Denna enkät kommer skickas ut årligen för att kunna mäta förflyttningen inom samtliga organisationer.

---

¹ Sju smarta specialiseringsområden har identifierats: Skoglig bioekonomi, digital hälsoinnovation, avancerad tillverkning och komplexa system, systemlösningar med solel, attraktion genom hållbar platsutveckling, livsmedel i hållbara samspel och dataspel och spelifiering. För att stimulera till innovation och möten mellan olika kunskapsområden möter specialiseringarna sju perspektiv där hållbar utveckling är det mest övergripande perspektivet. Övriga perspektiv är Cirkulär ekonomi, Digitalisering, Jämställdhet och inkludering, Social innovation, Värdeskapande tjänster och Samhällssäkerhet. Öppna plattformar organiseras för att stärka specialiseringsområdena och de prioriterade perspektiven.

Region Värmland har genom projektet Attraktionskraft Värmland samverkat med klustren vad gäller olika kommunikationsinsatser, där man bland annat arbetat med att uppdatera gamla Schyst till en digital plattform (schyst.se²), samt genomfört två frukostseminarier. Målgruppen har blivit inbjuden i samtliga aktiviteter.

Konferensen Forum jämställdhet har genomförts där Region Värmland i samarbete med Karlstads kommun var värdar. Sveriges kvinnoorganisation var ägare av konferensen. Projektet Attraktionskraft Värmland deltog med monter, samt två föreläsningar som alla ämnade att nylansera schyst.se.

Regional utveckling har samarbetat med Folkhälsoenheten, Hållbar utveckling och länsstyrelsen Värmland för att samla in och analysera statistik om ungdomar i Värmland inom ramen för initiativet "På tal om ungdomar." En enkät har skickats ut till samtliga gymnasieelever i årskurs 2, och sammanställning av resultaten pågår. Den färdiga statistiken kommer att presenteras under hösten vid olika forum.

I samverkan med länsstyrelsen Värmland har Ett jämställt Värmland genomfört en digital nätverksfrukost samt en fysisk nätverksträff.

5.4 Forskning och innovation

Under första halvåret 2024 har en första version av "Färdplaner för smart specialisering" färdigställts. Färdplanerna ger såväl strategisk inriktning som en tydlig plan för kommande aktiviteter och projekt inom samtliga smarta specialiseringar³.

Ett arbete med att knyta strategin för smart specialisering till Värmlandsstrategin har påbörjats. Arbetet syftar till att tydliggöra kopplingen mellan de båda strategierna samt att närma oss EU:s nya initiativ PRI (Partnerskap för regional innovation). PRI:s centrala delar är att uppnå bredare partnerskap, tydligare hållbarhetsdimension och flernivåsamverkan.

Att följa upp och monitorera arbetet med smart specialisering är efterfrågat, och under perioden har flera initiativ tagits för att möta denna utmaning. En kartläggning har påbörjats där Region Värmland och relevanta kluster ska sammanställa konkreta resultat av den smarta specialiseringsstrategins första två år. Ett liknande arbete inom Region Värmland har också initierats, där fokus är att kartlägga vilka pågående aktiviteter och projekt som på olika sätt bidrar till strategin för smart specialisering. Som ytterligare underlag till framtida monitorering har Regional utveckling kartlagt vilken datainsamling som görs idag, och tagit fram förslag på hur den kan effektiviseras. Vidare ska avdelningens informationsflöden kartläggas för att i förlängningen utveckla ett system för uppföljning och monitorering.

Ett flertal olika steg mot en ökad närvaro på den internationella spelplanen har tagits under perioden. Region Värmland har startat upp ett Horisont Europa (HE)-nätverk där man tillsammans med Karlstads universitet och de kluster som representerar de smarta specialiseringarna ska skapa förutsättningar för att dels snabbt kunna ta beslut om medverkan i HE-projekt och dels kunna ta initiativ till egna. Värmland blir starkare av ett ökat utbyte av forskningsresultat inom Europa. Region Värmland har också blivit utnämnda till Regional innovationsknutpunkt tillsammans med ett större europeiskt konsortium. Detta ger Region Värmland möjlighet att under de närmaste de fem åren fokusera på att ta fram nya affärsmässiga lösningar för cirkulär ekonomi och industriell symbios. Vidare får Region Värmland möjlighet till ett utvidgat nätverk i Europa. Region Värmland har också börjat titta på samarbetsmöjligheter med Kanada inom framförallt skoglig bioekonomi.

Region Värmland har tillsammans med Karlstads kommun, Karlstads universitet och några kluster deltagit i en förstudie kring framtidens värmländska innovationsstödssystem.

² En digital kunskapsbank för den som vill bli mer medveten om sina egna förutfattade meningar, andras perspektiv och allas lika värde. Innehållet hjälper bland annat att kommunicera jämlikt och inkluderande, på arbetsplatsen, på fritiden och i hemmet.

³ Begreppet "smart specialisering" introducerades av EU-kommissionen i samband med regionalfondsprogrammen 2014–2020. Det är både en strategi och en metod för regional utveckling med syfte att öka regioners ekonomiska konkurrenskraft. Konkret innebär smart specialisering att regionen identifierar och prioriterar sektorer och teknologier baserat på befintliga styrkeområden och nya utvecklingsmöjligheter. Syftet är att kraftsamla investeringar och innovationsåtgärder för att skapa långsiktig konkurrenskraft, en hållbar och jämställd arbetsmarknad med fler jobb och bättre utvecklingsmöjligheter för regionens invånare. Smart specialisering är ett viktigt verktyg inom EU:s sammanhållningspolitik. För att rikta in och styra arbetet med strategin för smart specialisering ska färdplaner arbetas fram (en färdplan per specialisering). Färdplanerna kan beskrivas som arbetsverktyg för att implementera strategin.

5.5 Kompetensförsörjning, arbetsmarknad, utbildning

Utifrån uppdraget att sätta mål och prioriteringar för den regionala kompetensförsörjningen har arbetet med att ta fram en regional handlingsplan för kompetensförsörjning fortskridit. Arbetet sker i samverkan med aktörer i Värmland för förankring och för att få med deras perspektiv, och handlingsplanen blir en förlängning av Värmlandsstrategin. Tre workshoppar har genomförts; två där ca 70 personer från olika aktörer inom arbetsmarknad, utbildning, näringsliv, kompetensförsörjning och inkludering deltog, och en för Regional utveckling internt. En digital återkoppling av resultaten genomfördes. Under perioden maj till september 2024 sker dialoger med grupper och roller som identifierats i workshoparna, och vars perspektiv är viktiga för formulering av mål. Framtagandeprocessen kommer fortsätta året ut.

Utifrån uppdraget att göra bedömning av länets kompetensbehov fortgår arbetet med att ta fram en struktur som är kvalitativ och hållbar över tid. Hur insamlade av kompetensbehov sker kommer att skilja sig mellan branscher beroende på deras befintliga forum och strukturer, och nya vägar har prövats. För industrin har dialoger genomförts utifrån strukturen för Teknikcollege, och för Region Värmland och kommunerna har en enkät tagits fram och skickats ut i HR-chefsnätverken. Under våren har dialog pågått med kommunerna om vad Region Värmlands roll i referensgruppen för deras nya samverkansområden för gymnasieskolorna kan innebära, och kommer fortsätta i noderna under hösten.

Regional utveckling har samordnat framtagandet av en handlingsplan för Region Värmland utifrån de utmaningar som framkom i studien Orsaker till arbetslöshet i Värmland. Handlingsplanen var en del av ett politiskt beslut, och återrapporteringen godkändes av regionstyrelsen under våren.

Ett arbete kring talangattraktion har startats upp via Business Region Värmland (BRV), där även kommunrepresentanter är med. I arbetsgruppen pågår ett framtagande av olika verktyg för att attrahera och etablera talanger.

Yrkes-SM har detaljplanerats i en projektgrupp från årsskiftet till genomförandet 23-25 april. Arrangemanget var mycket lyckat utifrån uppsatta mål. Det var besöksrekord med 28 189 besökare, och flest antal pröva-på yrken (68). Yrkes-SM har haft en bred målgrupp och har lyckats stimulera alla med många aktiviteter och simulatorer. Medialt lyckades projektet nå ut väldigt bra. Riksfinalen i Yrkeskampen genomfördes, och årets kvinnliga och manliga yrkeslärare utsågs. Region Värmland fortsätter sitt arbete med yrkesfokus med utgångspunkt från yrkes-SM.

5.6 Bioekonomi, klimat, miljö

Arbetet med en insatsplan för Grön omställning ledde under våren fram till att en skrift som heter "Värmländska möjligheter i den gröna omställningen" togs fram. Tanken är att denna skrift ska tjäna som ett diskussionsunderlag för vilka delmål och insatser som ska prioriteras i Regional utvecklings insatsplan för gröna omställningen. De delar i skriften som inte kan omhändertas av avdelningen kommer hanteras inom årshjulet för Värmlandsstrategin framöver. Uppdraget har sitt ursprung i ett politiskt initiativ från regionala utvecklingsnämnden som gavs till avdelningen 2022. Syftet med uppdraget var att utreda hur Värmland kan förbereda sig och komma ut väl från den stora omställning som måste ske i övergången till det fossilfria samhället. Den gröna omställningen har på många håll redan startat och påverkar hela samhället från individnivå till näringsliv, akademi och offentlig sektor. Omställningen är också nödvändig att driva på för att klara av klimatkrisen och uppnå ett mer hållbart samhälle. Några av de frågor som initiativet sätter fokus på är:

- Hur rustat Värmland är när priserna på energi och råvaror stiger kraftigt och vad som kan göras för att minska sårbarheten.
- Vilka innovationer det finns möjlighet att bidra med för att bli omställningens vinnare
- Hur Region Värmland och andra aktörer kan underlätta för det värmländska näringslivet och offentlig sektor i att förbereda sig på denna omfattande omställning.

I samarbetsforumet Elkraft Värmland möts regionala och lokala nyckelaktörer för att öka kunskapen om och förståelsen för varandras olika roller, uppdrag och förutsättningar. Genom att agera gemensamt blir det enklare att lösa eller förebygga problem kopplade till el- och energifrågor. En viktig del av arbetet är att sprida och förankra framtagen kunskap till övriga aktörer. En annan del är att tydliggöra kopplingen till Värmlands fortsatta möjligheter till utveckling. I april 2024 publicerades därför skriften "Elkraft Värmland – En lägesbild av utveckling, konkurrenskraft och energibehov i den gröna omställningen". Syftet med lägesbilden

var att belysa utvecklingen kring elbehov, produktion och nätkapacitet i ljuset av det värmländska näringslivets behov. Lägesbilden skildrar också det arbete som pågår bland Elkraft Värmlands medlemmar. En konkret effekt av samarbetet i Elkraft Värmland är att gruppen har haft en tidig dialog med Svenska Kraftnät rörande utbyggnationsprojekt "Karlstadbenet" som ska ge ökad överföringskapacitet av el från och till norra Sverige. Projekt Elkraft Värmland startade upp under maj månad.

5.7 Infrastruktur inklusive digital infrastruktur och digitalisering

5.7.1 Infrastruktur

TEN-T⁴ Oslo-Stockholm beslutades av EU-parlamentet i juni 2024 att ingå som stamnätsskorridor, den högsta statusen inom TEN-T.

CEF⁵-ansökan om lokaliseringstudien för Nobelbanan (Kristinehamn-Örebro) inlämnades till regeringen i januari 2024 av bolaget Oslo-Stockholm 2:55. Regeringen godkände den och skickade den till kommissionen för beslut om eventuell medfinansiering, men där fick ansökan tyvärr avslag.

Beslut om spårbyte på Fryksdalsbanan mellan Sunne och Torsby fattades i maj 2024.

Ettapp 1 i resecentrum Karlstad blev klar i juni 2024.

Regional cykelplan beslutades i april 2024. Planeringsmöten med kommuner om specifika cykelvägar pågår.

Revidering av länstransportplan inleddes under perioden. Arbetet pågår 2024-2026.

Cirka trettio remisser inom infrastruktur och samhällsplanering har besvarats. Remissen om inriktningsplanering för nationell plan var den största där Region Värmland deltog på remisskonferens på infrastrukturdepartementet i april 2024.

5.7.2 Digital infrastruktur

Region Värmlands arbete med utveckling av den digitala infrastrukturen fortgår på liknande vis som tidigare år. Under 2024 har bl.a. följande genomförts:

Halvtidsutvärdering av handlingsplanen för digital infrastruktur är påbörjad och en redovisning planeras ske under hösten 2024.

PTS⁶ bredbandsstöd år 2024 används för att få aktörer att lämna in ansökningar för projekt i Värmlands län. Uppföljning och stöd har getts till kommuner och nätägare i genomförande av tidigare års beviljade statliga bredbandsstöd.

Region Värmland har haft löpande dialog med nätägare. Mycket tyder på att samtliga regionala mål sannolikt inte kommer att nås utan att Region Värmland och/eller kommunerna bidrar med finansiella resurser. Inte minst gäller det mål kring att minska skillnader mellan kommuner samt mellan tätorter och landsbygder.

Under perioden har mycket arbete ägnats åt mobiltäckningsfrågor, bland annat statliga täckningskrav samt förberedelser inför att under hösten starta ett strukturerat arbete i mobilnätsfrågorna tillsammans med regionerna i Mellansverige.

5.7.3 Digitalisering

Under 2024 har Region Värmland fortsatt att skapa förutsättningar för ökad digitaliseringstakt i Värmland.

Projektet DigitalWellArena har hittat sin roll i att skapa förutsättningar för fortsatt utveckling av digitala hälsojourer. Det har blivit tydligt att det behövs ökat fokus på offentlig sektors möjligheter att tydliggöra sina behov samt att säkerställa en jämn och hög kvalitet på utvecklade tjänster.

---

⁴ The Trans-European Transport Network

⁵ Fonden för ett sammanlänkat Europa

⁶ Post- och telestyrelsen

Det har blivit tydligt hur sårbara de digitala miljöerna är. Region Värmland arbetar med att hitta miljöer där forskning, befintliga företag och start-ups med innovativa lösningar samspekar för att säkra att företagen får tillgång till den senaste forskningen inom cybersäkerhet.

För att öka möjligheterna till samskapande och lärande har Region Värmland påbörjat en förstudie för att starta ett community kring digitalisering i Värmland.

Det finns goda möjligheter att utveckla besöksnäringen med stöd av digitalisering, vilket ska utforskas och utvecklas i projektet Visitors X Lab Värmland.

5.8 Internationellt

Tillsammans med NMS⁷, SKR⁸, kommuner i Värmland, Brysselkontoret och internationella nätverk, som CPMR⁹, har arbetet med att ta fram ställningstaganden avseende sammanhållningspolitiken 2028–2034 intensifierats under våren. Ett ställningstagande tillsammans med NMS och SKR och ett särskilt ställningstagande om NMS som övergångsregion har tagits fram, samt ett positionspapper med CPMR. Region Värmland har svarat på remissen om hantering av EU-medel, SOU 2024:22. Region Värmland har medverkat i prioriteringar av EU-projekt inom ramen för Strukturfondspartnerskapets arbete med ESF+¹⁰ och ERUF¹¹, Interreg Norge och Interreg Nordsjön.

En gemensam verksamhetsberättelse för internationella nätverk har presenterats. Region Värmland samordnar AER¹² Sverige-nätverket tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR) och ett digitalt och ett fysiskt möte arrangerades under AER:s årsmöte i Georgien. AER Värmland arrangerade ett digitalt studiebesök i Odessa, Ukraina med fokus på psykisk hälsa.

På CPMR:s Östersjökommissionens årsmöte i finska Kotka talade Peter Johansson (L) på tema säkerhet med fokus på energi och infrastruktur. ERRIN¹³ har arrangerat flera seminarier inom bioekonomi. Ett positionspapper har tagits fram med Bio-based industries consortium (BIC). Brysselkontoret har presenterat Värmlandsstrategin samt regionens arbete i ERRIN på konferensen FIBEQ i Kanada.

Region Värmland och Brysselkontoret har stöttat Grums, Karlstad och Säffle samt kluster med projektutveckling. Två EU-nätverksmöten har arrangerats med externa talare, bland annat om EU-valet. Arbetet inför Västsvenska EU-konferensen med Eda och Arvika har fortskridit. Brysselkontoret har medverkat i intervjuer från regional och lokal media om Europaparlamentsvalet. Brysselkontoret har även analyserat lagstiftning från EU, bland annat STEP¹⁴ och Net Zero Industry Act.

Det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet har präglat de gränsregionala aktiviteterna under 2024. Genom ett nära samarbete med departementet och länsstyrelsen medverkade Region Värmland som medarrangör vid ministerrådets rundresa i Värmland i juni. Region Värmland arrangerade i samarbete med Svensk-norska parlamentarikerföreningen ett seminarium på temat "Ett säkrare, grönnare och friare Norden". Innlandets fylkeskommun besökte Karlstad på temat "Gemensamma styrkeområden". Mötet resulterade i fördjupade samarbeten inom exempelvis digitaliseringsområdet. Under våren har fördjupade bilaterala samarbeten initierats med de nybildade fylkeskommunerna Akershus och Östfold.

6 Nämndens resultatmål

Regionfullmäktige tar varje mandatperiod beslut om långsiktiga och övergripande effektmål som ska styra Region Värmland mot visionen "Livskvalitet i världsklass". Alla nämnder ska, var och en på sitt sätt, medverka till att effektmålen nås. Nämnden bryter därför ner effektmålen till resultatmål anpassade till den egna verksamheten. Varje nämnd beslutar själva om sina resultatmål och bedömningsgrund för

⁷ Norra Mellansverige

⁸ Sveriges Kommuner och Regioner

⁹ Conference of Peripheral Maritime Regions

¹⁰ Europeiska socialfonden

¹¹ Europeiska Regionala Utvecklingsfonden

¹² Assembly of European Regions

¹³ The European Regions Research and Innovation Network

¹⁴ Strategic Technologies for Europe Platform (STEP), utveckling av strategiskt viktiga teknologier

måluppfyllelse.

Nämndens resultatmål kan vara ett- eller fleråriga. Ett resultatmål kan endast vara kopplat till ett effektmål och varje nämnd ska ha 1-3 resultatmål per effektmål. Nämndernas resultatmål hämtas företrädesvis ur redan beslutade styrdokument. Resultatmålen ligger i sin tur till grund för den fortsatta verksamhets- och aktivitetsplaneringen inom förvaltningen.

Under effektmålet Hållbar organisation ska alla nämnder ha med ett antal regiongemensamma resultatmål, till exempel mål om en ekonomi i balans. Under år 2024 är just målet om en ekonomi i balans det högst prioriterade målet.

Redovisning av bedömning av och prognos för måluppfyllelse görs enligt följande:

- Uppnås (grönt)
- Uppnås delvis (gult)
- Uppnås inte (rött)

Bedömningsgrunder för måluppfyllelse

Enligt regionala utvecklingsnämndens plan för uppföljning och bedömning av måluppfyllelse (enligt Svar på planeringsdirektiv 2024) baseras bedömningen av måluppfyllelse för regionala utvecklingsnämndens resultatmål på en kvalitativ uppföljning, där resultat från de indikatorer som är kopplade till resultatmålen, viktiga länsövergripande nyckeltal, olika analyser och rapporter samt redovisningar av genomförda aktiviteter är underlag i en analys som görs två gånger per år (vid delårsrapport och årsredovisning).

Analysen genomförs på fysiska analysmöten, där professionen träffas över strategiområdena för att analysera effekt och resultat av aktiviteter och insatser enligt en analysmodell som grundar sig på Tillväxtverkets förändringsteori. De målvärden som anges för indikatorerna är således bara ett av flera underlag i analysen, och inte direkt avgörande för bedömningen av måluppfyllelse.

Under 2024 har regionala utvecklingsnämnden utvecklat uppföljningen av resultatmålen, vilket innebär att verksamheten upprättar aktivitetsplaner utifrån särskilda uppdrag, som tilldelats verksamheten av ledningen för Regional utveckling i verksamhetsplan 2024. Uppdragen i verksamhetsplanen har koppling till såväl statlig styrning som nämndens resultatmål, och på så sätt säkerställs den röda tråden i hela styrkedjan. Verksamheten följer upp aktivitetsplanerna genom analysmöten som genomförs enligt en särskild modell/mall. Analysmötena enligt denna reviderade uppföljningsmodell genomförs för första gången i samband med årsredovisning 2024, vilket innebär att det i uppföljningen av resultatmålen vid delår inte finns underlag från analysmötena tillgängliga.

6.1 Effektmål: Trygga och nöjda invånare

6.1.1 Resultatmål: Genom samverkan skapa stark regional utveckling i hela Värmland

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås delvis

Kommentar

Prognosen är delvis måluppfyllelse vid årets slut.

Samverkan med olika externa aktörer är det viktigaste verktyget för att uppnå hållbar regional utveckling i länet. Den aktivitetsredovisning som gjorts för perioden (se avsnitt 5) visar att regionala utvecklingsnämnden satsar på en bred samverkan inom samtliga strategiområden med en rad olika aktörer. Samverkan sker inte bara inom länet utan även med andra regioner och kommuner i andra län (exempel på detta är samverkan gällande säkerhetsstråket). Under perioden har det också blivit tydligt att den interna samverkan inom Regional utveckling har stärkts (exempelvis samverkan kring Grön omställning).

Målet följs upp genom indikatorer kring samverkan i Värmlandsstrategins årshjul, samt granskning och utvärdering av samverkansavtal. De indikatorer som går att följa upp vid delår visar på måluppfyllelse,

förutom vad gäller representationen av aktörer vid arbetsmöte och riktningsmöte. Målet för dessa indikatorer är dock väldigt högt ställt (100 %), eftersom en fullständig representation måste eftersträvas. 80 % deltagande får dock anses vara en god, om än inte fullt tillräcklig, representation.

Uppföljningen av målet visar att regionala utvecklingsnämnden samverkar brett och satsar på att arbeta med regional utveckling i samarbete med viktiga aktörer. Samverkan måste dock utvecklas och förbättras, inte minst internt och inom årshjulet för Värmlandsstrategin. Prognosen är därmed delvis måluppfyllelse vid årets slut.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Andel regionala aktörer representerade vid arbetsmötet i årshjulet för Värmlandsstrategin	 80 %	100 %	-	-
Mätmetod och datakälla Deltagarlista från arbetsmöte. Regional utveckling, Region Värmland				
Av 35 inbjudna aktörer var 28 representerade på arbetsmötet. Målvärdet för indikatorn uppnås därmed inte. Region Värmland måste sträva efter full representation från alla aktörer, men 80 % representation får ändå anses vara ett acceptabelt deltagande.				
Andel regionala aktörer representerade vid riktningsmötet i årshjulet för Värmlandsstrategin	 80 %	100 %	-	-
Mätmetod och datakälla Deltagarlista från riktningsmöte. Regional utveckling, Region Värmland				
Av 35 inbjudna aktörer var 28 representerade på riktningsmötet. Målvärdet för indikatorn uppnås därmed inte. Region Värmland måste sträva efter full representation från alla aktörer, men 80 % representation får ändå anses vara ett acceptabelt deltagande.				
Andel regionala aktörer representerade vid årskonferensen i årshjulet för Värmlandsstrategin	 -	100 %	-	-
Mätmetod och datakälla Deltagarlista från konferens. Regional utveckling, Region Värmland				
Konferensen äger rum 26 september och indikatorn kan därför endast följas upp i samband med årsredovisning.				
Andel regionala aktörer som anser att årshjulet för Värmlandsstrategin stärker samverkan i det regionala utvecklingsarbetet	 94 %	60 %	-	-
Mätmetod och datakälla Undersökning via mentimeter vid arbets- och riktningsmöte. Regional utveckling, Region Värmland.				
Av deltagarna vid arbetsmötet var det 94 procent av de deltagande, och vid riktningsmötet 86 procent av de deltagande som ansåg att arbetet med årshjulet stärker samverkan för Värmlands utveckling. Även om resultatet från riktningsmötet är sämre än det från arbetsmötet, är båda resultaten bättre än målvärdet. Siffran från arbetsmötet får anses vara mer korrekt, eftersom flera av de deltagande avvek från riktningsmötet innan de besvarat mentimeterfrågan.				
Kopplas samverkansavtal till Värmlandsstrategin?	 Ja	Ja	-	-
Mätmetod och datakälla Granskning av samverkansavtal. Regional utveckling, Region Värmland				
Samtliga samverkansavtal som har tecknats med aktörer i innovationsstödsystemet har granskats, och i alla dessa avtal finns krav på att aktören ska visa hur man bidrar till värmlandsstrategins genomförande.				

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Kvalitativ utvärdering av samverkansavtal basfinansiering, uppfylls kriterier enligt samverkansavtalen?	 Ja	Ja	-	-
Mätmetod och datakälla <i>Intervjuer med aktörer i basfinansieringssystemet som underlag för bedömningen. Regional utveckling, Region Värmland</i>				
En kvalitativ utvärdering av om aktörerna uppfyller kraven i samverkansavtalen sker årsvis, där Region Värmland möter aktören för att gå igenom samverkansavtalets kriterier. I samtliga fall bedöms kriterierna som uppfyllda, men då ett antal år gått sedan kriteriernas utformande finns behov av att revidera dem. Flertalet av kriterierna är till exempel för generella och skulle behöva specificeras ytterligare. Detta blir en del av den större utvärdering av alla samverkansavtal kopplade till basfinansiering som kommer att genomföras hösten 2024.				

6.2 Effektmål: Attraktivt och hållbart Värmland

6.2.1 Resultatmål: Skapa förutsättningar för att säkerställa Värmlands kompetensbehov

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås inte

Kommentar

Prognosen är att målet inte är uppfyllt vid årets slut.

Bedömningen av måluppfyllelse för 2024 utgår från uppföljning av uppdraget att sätta mål, prioriteringar och struktur för den regionala kompetensförsörjningen, eftersom det är avgörande att få detta på plats för att på sikt kunna skapa de förutsättningar som krävs för att säkerställa kompetensbehovet. Indikatorn visar negativ måluppfyllelse för perioden. Bedömningen är att de ovan nämnda målen och prioriteringarna ska vara framtagna vid årets slut, men att förslaget sedan ska skickas ut på remiss. Det kommer därför inte att finnas fastställda mål, prioriteringar och strukturer för det regionala kompetensförsörjningsarbetet före årsskiftet. Prognosen är därmed att målet inte uppfylls.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Finns fastställda mål, prioriteringar och strukturer för det regionala kompetensförsörjningsarbetet utifrån det nya tillägget i förordningen?	 Nej	Ja	-	-
Mätmetod och datakälla <i>Kvalitativ rapport från strateg kompetensförsörjning. Regional utveckling Region Värmland</i>				
Regionerna har i uppdrag att sätta mål och prioriteringar för den regionala kompetensförsörjningen. I Värmland görs detta genom att ta fram en regional handlingsplan för kompetensförsörjning 2024-2028. Arbetet genomförs i samverkan med aktörer i länet inom arbetsmarknad, inkludering, utbildning, kompetensförsörjning och näringsliv som deltar på olika sätt.				
Målformuleringarna har tagit tid att arbeta fram och är ännu inte helt klara. Så som tidsplanen ser ut i nuläget skickas handlingsplanen ut på remiss direkt efter årsskiftet 2024/2025. Den fullständiga kvalitativa lägesrapporten efter delåret 2024 redovisas i bilaga.				

6.2.2 Resultatmål: Skapa förutsättningar för ett diversifierat och långsiktigt konkurrenskraftigt näringsliv

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås

Kommentar

Prognosen är måluppfyllelse vid årets slut.

I arbetet för ett diversifierat och långsiktigt konkurrenskraftigt näringsliv måste alla delar inom det regionala utvecklingsområdet samverka med varandra. För att uppnå tillräcklig konkurrenskraft måste näringslivet ha tillgång till kompetens, uppnå jämställda strukturer på arbetsmarknaden, följa med i den snabba utvecklingen mot grön omställning, och så vidare. Om regionala utvecklingsnämnden uppnår framgång avgörs av om de insatser som genomförs ger god effekt på lång sikt, vilket kan vara svårt att mäta och analysera i det kortare perspektivet. Det är också centralt att regionala utvecklingsnämndens roll som möjliggörare genom samverkan faller väl ut.

Målet följs under året upp genom indikatorer som utvärderar det regionala företagsstödet, följer upp arbetet med färdplaner inom smart specialisering samt analyserar uppväxlingen av statliga 1:1-medel och egna regionala projektmedel (ERP). Samtliga indikatorer visar på måluppfyllelse. Aktivitetsredovisningen visar också att regionala utvecklingsnämnden prioriterar genomförandet av insatser inom områden som är viktiga för att skapa förutsättningarna för ett diversifierat och konkurrenskraftigt näringsliv på lång sikt. Prognosen är därmed måluppfyllelse vid årets slut.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Kvalitativ uppföljning av företagsstöd (Bedömning av om företagsstödet har positiv/avsedd effekt - ja/nej) Mätmetod och datakälla Kvalitativa rapporter genomförda av Analysfunktionen. Regional utveckling, Region Värmland.	 Ja	Ja	-	-
Indikatorn har följts upp genom rapporten "Uppföljning av regionala företagsstöd 2023". Rapporten analyserar könsfördelning, geografisk fördelning samt stödets effekter. Vid analys av hur stödet fördelats på kön för den högsta befattningshavaren för 2023 går det inte att se att kvinnor missgynnas. Vad gäller den geografiska fördelningen följer i stort sett fördelningen av det totala stödbeloppet de stödområden som finns. Stödets effekter är det svårare att dra någon slutsats kring, men det som går att säga utifrån resultatet är att det finns en statistisk signifikant skillnad i ekonomisk utveckling mellan stödmottagare och kontrollgruppen för dessa stöd och för dessa perioder. Om det beror på det regionala företagsstödet eller andra orsaker är inte möjligt att säga i den här analysen. Länk till "Uppföljning av regionala företagsstöd 2023" i sin helhet finns i bilaga. Indikatorn följs även upp genom uppföljning av särskilt driftstöd (försäljningsställen i sårbara och utsatta områden). Sammantaget visar analysen att stöden till kommersiell service inom förordningen av särskilt driftstöd påverkar både företag och individer i Värmland på ett positivt sätt. Läs hela analysrapporten om särskilt driftstöd i bilagan.				
Finns framtagna färdplaner för de smarta specialiseringarna? Mätmetod och datakälla Avstämning med strateg Fol, Regional utveckling, Region Värmland.	 Ja	Ja	-	-
Under första halvåret 2024 har en första version av "Färdplaner för smart specialisering" färdigställts. Färdplanerna ger såväl strategisk inriktning som en tydlig plan för kommande aktiviteter och projekt inom samtliga smarta specialiseringar.				
Uppväxling av projektmedel, andel medfinansiering, 1:1 Mätmetod och datakälla Analysrapport från beredningsfunktionen, Regional utveckling, Region Värmland.	 25 %	25 %	-	-
Målet är att de medel Region Värmland bidrar med alltid ska mötas upp, "växlas upp", av medel från externa aktörer. Målvärdet på 25 % ska därför ses som ett tak, där det är positivt att hamna under taket. Ju lägre siffra, desto mer medel kommer från andra aktörer. 1:1-finansiering utgör 25,03 % av de projekt som är finansierade av just dessa medel. Utfallet är detsamma som målvärdet, vilket indikerar att Region Värmland har lyckats hålla finansieringsnivån i linje med målet. 1:1-finansieringsgraden visar, att för varje krona regionen beviljar, kommer det i slutändan ut 4				

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
kronor.				
Uppväxling av projektmedel, andel medfinansiering, egna regionala projektmedel (ERP)	 46 %	50 %	-	-
Mätmetod och datakälla Analysrapport från beredningsfunktionen. Regional utveckling, Regio Värmland.				
Målet är att de medel Region Värmland bidrar med alltid ska mötas upp, "växlas upp", av medel från externa aktörer. Målvärdet på 50 % ska därför ses som ett tak, där det är positivt att hamna under taket. Ju lägre siffra, desto mer medel kommer från andra aktörer. ERP utgör 46,10% av de projekt som är finansierade av just dessa medel, vilket visar att Region Värmland genom ERP växlar upp mer medel än målet. ERP-finansieringen växlar upp strax över det dubbla ut i systemet.				

6.3 Effektmål: God, jämlik och jämställd hälsa

6.3.1 Resultatmål: Skapa förutsättningar för en väl utbyggd digital infrastruktur och innovativ digitalisering

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås delvis

Kommentar

Prognosen är delvis måluppfyllelse vid årets slut.

En väl utbyggd digital infrastruktur och hög grad av digitalisering är viktiga förutsättningar för hållbar regional utveckling. Vid delår går det enbart att följa upp den ena av två indikatorer som är kopplade till målet, och som berör den digitala infrastrukturen. Indikatorn som avser projektet DigitalWellArena (DWA) följs upp vid årsredovisning. I aktivitetsredovisningen finns dock flera exempel på hur Region Värmland arbetar med innovativ digitalisering i olika sammanhang. Exempelvis ska man i projekt Visitors X Lab Värmland utveckla besöksnäringen med stöd av digitalisering

Analysen av om regionen uppfyller de kriterier som gäller för dess roll i handlingsplan för digital infrastruktur, visar att Region Värmland med nuvarande verktyg har en marginell påverkan på den fortsatta utbyggnaden i länet. Även om Region Värmland alltså har uppfyllt kriterierna i handlingsplanen, behöver rollen utvecklas och förändras för att nå målen som ställts upp för den digitala infrastrukturen. Prognosen är därmed delvis måluppfyllelse vid årets slut.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Kvalitativ uppföljning av handlingsplan för digital infrastruktur, bedömning av om kriterierna för regionens roll i handlingsplanen uppfylls	 Ja	Ja	-	-
Mätmetod och datakälla Kvalitativ rapport från strateg digital infrastruktur. Regional utveckling Region Värmland				
Region Värmland har i stort sett uppfyllt kriterierna för regionens roll i handlingsplan för digital infrastruktur. Den analys som gjorts i samband med delårsrapporten visar dock att Region Värmland i huvudsak har förfogat över de två verktygen främjande och finansiering, och under den aktuella redovisningsperioden står det klart att främjandeverktyget har allt mindre påverkan, och en marginell påverkan på den fortsatta utbyggnaden i länet. Samordning och främjande har inte längre någon större effekt på utvecklingen av bredbandsnäten i Värmland. Regionens påverkan över utfallet för Värmlands del i det statliga stödet och vilka områden som stödet ska gå till är mycket liten. Regionen har heller ingen möjlighet att krävställa att aktörer ska söka stöd eller genomföra beviljade stödprojekt. Regionen arbetar dock intensivt med att sprida information och uppmana aktörer att söka statligt stöd, vilket i huvudsak genomfördes under perioden januari – maj 2024. Förändras inte bredbandspolitiken nationellt på ett sätt som gynnar Värmland eller om Region Värmland inte på egen hand utvecklar sin roll, leder det sannolikt till att				

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
den fortsatta utvecklingen av bredbandsnäten i Värmland enbart utgår från marknadsaktörernas ekonomiska möjligheter och vilja. Detta kan leda till ojämlikheter mellan kommuner, mellan tätorter och glesbygder samt Värmlands konkurrenskraft relativt andra regioner, vilket i förlängningen leder till att målen i Värmlandsstrategin inte nås. Läs den kvalitativa rapporten i sin helhet i bilaga.				
Kvalitativ uppföljning av satsningen Digital Well Arena (bedömning av om projektet har positiv/avsedd effekt - ja/nej)	—	Ja	-	-
Mätmetod och datakälla Kvalitativ lägesrapport från projektet. Compare (projektägare, kluster som driver digital utveckling och innovation)				
Indikatorn följs upp vid årsredovisning. Lägesrapporten efter delår finns inte tillgänglig förrän efter denna delårsrapports upprättande.				

6.4 Effektmål: Hållbar organisation

6.4.1 Resultatmål: Ekonomi i balans

Beskrivning

Region Värmlands verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning, kostnadskontroll och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Det innebär att verksamheten ska rymmas inom beslutade ekonomiska ramar.

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge värmlänningarna en god hälso- och sjukvård inklusive tandvård, regional utveckling, kollektivtrafik, kultur och bildning.

Det finansiella perspektivet av god ekonomisk hushållning innebär att varje generation ska bära kostnaderna för den service som de konsumerar.

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås

Kommentar

Prognosen är måluppfyllelse vid årets slut, eftersom helårsprognosen visar ett överskott på 0,5 miljoner kronor.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Nettokostnad mot budget	 9,527 mnr	Nollresultat (prognos)	-	-

Mätmetod och datakälla
Raindance

Nämnden visade ett överskott på 9,3 miljoner kronor. Om överskott för nämndens politiska verksamhet räknas in, var överskottet 9,5 miljoner kronor. 5,2 miljoner kronor av överskottet berodde på lägre verksamhetskostnader än budgeterat. 3,5 miljoner kronor av överskottet berodde på ännu inte utbetalda medel i förhållande till budget (inom egna regionala projektmedel, ERP). Återstående överskott på 0,6 miljoner kronor avser återföringar av ej upparbetade medel i avslutade projekt.

Utifrån förslag att omvandla delar av det prognostiserade överskottet till ERP-medel görs en helårsbedömning som visar på ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Helårsprognosen visar därmed ett överskott på 0,5 miljoner kronor.

6.4.2 Resultatmål: Attraktiv arbetsgivare

Beskrivning

Region Värmland ska vara en attraktiv arbetsgivare. För att vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att Region Värmland kan attrahera och rekrytera nya medarbetare, utveckla och behålla befintliga medarbetare och skapa bra avslut när medarbetare slutar sin anställning. Varje medarbetare är en viktig ambassadör för Region Värmland.

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås

Kommentar

Prognosen är måluppfyllelse vid årets slut.

Målet följs upp genom indikatorer som mäter Hållbart medarbetarengagemang (HME, medarbetarenkät) och personalomsättning. Båda indikatorerna följs upp vid årsredovisning.

De aktiviteter som är kopplade till resultatmålet framgår av handlingsplan som upprättats utifrån resultatet från förra årets (2023) medarbetarenkät, samt aktiviteter i handlingsplan för kompetensutveckling. Aktiviteterna i handlingsplanerna följs inte upp förrän i slutet av året, men efter avstämning vid delår bedöms aktiviteterna ha en positiv utveckling. I handlingsplan för kompetensutveckling handlar det bland annat om att säkerställa rutiner och arbetssätt för bättre introduktion, bredda kunskapen i projektledning och metodik och utveckla kommunikationen kring kunskapsunderlag i dialog med det regionala aktörssystemet.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Hållbart medarbetarengagemang (HME) – totalindex		80	-	-
Mätmetod och datakälla				
Resultat erhålls från medarbetarenkäten som genomförs en gång per år.				
Indikatorn följs upp vid årsredovisning.				
Personalomsättning - andel avgångar		9 %	-	-
Mätmetod och datakälla				
Uppgift om personalomsättning - andel avgångar finns att erhålla i Rapportportalen.				
Källa: Heroma - datalagret				
Indikatorn följs upp vid årsredovisning.				

6.4.3 Resultatmål: Hållbar arbetsmiljö

Beskrivning

Region Värmland ska ha en Hållbar arbetsmiljö. Region Värmlands arbetsmiljöpolicy anger den politiska viljeinriktningen att arbetsmiljön i regionen ska stimulera till engagemang i ett utvecklingsvänligt arbetsklimat karakteriserat av respekt och tillit, där alla kan känna delaktighet, medskapande och uppleva arbetsglädje i en kontinuerlig verksamhetsutveckling. Region Värmland arbetar med arbetsmiljöfrågorna på ett systematiskt sätt genom att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp arbetsmiljön - SAM, det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöarbetet ska skapa förutsättningar för ett långsiktigt hållbart arbetsliv.

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås

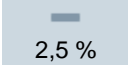
Kommentar

Prognosen är måluppfyllelse vid årets slut.

Målet följs upp genom indikatorer som mäter sjukfrånvarokvot, andel långtidssjuka, samt andel chefer som genomfört skyddsronder. Samtliga indikatorer förutom sjukfrånvarokvoten följs upp vid årsredovisning.

Sjukfrånvaron för Regional utveckling är 2,5 % (målvärde 3 %). Sjukfrånvaron är ojämnt fördelad mellan män och kvinnor, då kvinnorna har en sjukfrånvaro på 3,8 % och männen 0,3 %. Regional utveckling har en låg sjukfrånvaro jämfört med övriga verksamheter inom Region Värmland, vilket bedöms bland annat bero på goda möjligheter till hemarbete.

Regional utveckling arbetar med friskfaktorer, och ska under hösten definiera friskfaktorerna per enhet. Detta ska vara klart före årsskiftet så att avdelningen kan jobba vidare med dem framåt. Det handlar om att främja sådant som är viktigt för att en arbetsplats ska fungera bra på lång sikt. Regional utveckling har redan utsedda hälsoinspiratörer och gör hälsofrämjande aktiviteter inom verksamheten.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Sjukfrånvarokvot	 2,5 %	3 %	3,8 %	0,3 %

Mätmetod och datakälla

Uppgift om sjukfrånvaro per månad, ackumulerat samt per kön skickas till Stratsys en gång per månad från datalagret.

Källa: Heroma - datalagret

Sjukfrånvaron är ojämnt fördelad mellan män och kvinnor, då kvinnorna har en sjukfrånvaro på 3,8 % och männen 0,3 %. Regional utveckling har en låg sjukfrånvaro jämfört med övriga verksamheter inom Region Värmland, vilket bedöms bland annat bero på goda möjligheter till hemarbete.

Andel långtidssjuka	 3 %	-	-
----------------------------	--	---	---

Mätmetod och datakälla

Indikatorn följs upp på decembervärdet.

Uppgift om andel långtidssjuka finns att erhålla i Rapportportalen.

Källa: Heroma - datalagret

Indikatorn följs upp vid årsredovisning.

Andel chefer som genomfört skyddsronder medarbetare	 100 %	-	-
--	--	---	---

Mätmetod och datakälla

Årlig uppföljning Systematisk arbetsmiljöarbete (SAM), uppgift kommer att kunna erhållas i SAM-modulen.

Datakälla: Stratsys, SAM-modul

Indikatorn följs upp vid årsredovisning.

Andel chefer som genomfört skyddsronder för underliggande chefer	 100 %	-	-
---	--	---	---

Mätmetod och datakälla

Årlig uppföljning Systematisk arbetsmiljöarbete (SAM), uppgift kommer att kunna erhållas i SAM-modulen.

Datakälla: Stratsys, SAM-modul

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Indikatorn följs upp vid årsredovisning.				

6.4.4 Resultatmål: Klimatavtrycket från tjänsteresor ska minska

Prognos för måluppfyllnad

 Uppnås

Kommentar

Prognosen är måluppfyllelse vid årets slut.

I Svar på planeringsdirektiv 2024 beslutades att en basmätning för år 2023 skulle genomföras innan ett målvärde kunde sättas för indikatorn. Basmätningen, som färdigställdes våren 2024, visade att Regional utveckling släppte ut 17 ton koldioxid genom sina tjänsteresor 2023. Målvärdet sattes till att minska utsläppen med 10 %. Indikatorn kan inte följas upp förrän i början av 2025. Bedömningen är dock måluppfyllelse, eftersom personalen informerats om utsläppen och motiverats till olika åtgärder för att minska dem. Prognosen är därmed måluppfyllelse vid årets slut.

Indikator	Resultat	Mål	Kvinnor	Män
Minskat klimatavtryck från tjänsteresor Regional utveckling, % (basmätning 2023)	—	10 %	-	-
Mätmetod och datakälla				
<i>Rapport om koldioxidutsläpp från tjänsteresor som genomförts på Regional utveckling, helårsbasis. Hållbar utveckling, Region Värmland.</i>				
Indikatorn följs upp vid årsredovisning.				

7 Uppföljning av politiska beslut och uppdrag

7.1 Omställning

Med anledning av Region Värmlands mycket allvarliga ekonomiska läge och att tidigare sparåtgärder inte varit tillräckliga är regionen i en omställning för att reducera personalkostnader. Omställning är ett samlat begrepp för att arbetsgivaren behöver anpassa sin organisation efter nya förutsättningar. Dessa kan vara ekonomiska, kompetensmässiga eller tvingande av andra orsaker.

Varje förvaltningsområde ska reducera sina personalkostnader motsvarande den ökning av antal anställda, som skett under perioden november 2020 till och med november 2023. Administratörer och handläggare är de yrkesgrupper som hanteras först, fas 1, övriga yrkesgrupper följer i fas 2.

Regionala utvecklingsnämnden är klar med omställningsarbetet inför 2025. Därmed är omställning fas 1 och 2 genomförda och avslutade.

8 Viktiga förhållanden för nämndens resultat och ekonomiska ställning

Region Värmlands verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning, kostnadskontroll och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Regionfullmäktige fastställer inför varje nytt kalenderår årets resultatbudget och nämndernas nettokostnadsramar. Nämndens nettokostnadsram är uppbyggd av verksamhetens direkta intäkter minus direkta kostnader och avskrivningar, och anger nämndens utrymme att bedriva verksamhet.

Från och med 2024 beslutar varje nämnd sin interna budgetfördelning av den av regionfullmäktige tilldelade

nettokostnadsramen. I nämndens svar på planeringsdirektivet 2024 redovisades föreslagna och beslutade omprioriteringar för att verksamhetens ska rymmas inom angiven nettokostnadsram. Återrapportering till nämnd av föreslagna omprioriteringar för en budget i balans görs för berörda nämnder i samband med årsredovisning 2024.

8.1 Genomgång av resultat

I delårsrapporten redovisas nämndens ackumulerade ekonomiska utfall efter åtta månader och jämförs både med budgeten för samma period och med utfallet för samma period föregående år. Dessutom redovisas nämndens ekonomiska prognos för helåret och jämförs med budgeten.

8.2 Verksamhetens nettokostnader

I verksamhetens nettokostnader ingår verksamhetens intäkter, kostnader och avskrivningar.

Nettokostnaderna uppgick till 47,3 miljoner kronor, vilket var 4,6 miljoner kronor (10,8 procent) högre än motsvarande period föregående år. De ökade verksamhetskostnaderna för perioden 2024 berodde främst på att en större andel av årsanslaget för bidrag har betalats ut än motsvarande period för 2023.

Årets budgeterade kostnader är 81,2 miljoner kronor. För helåret 2024 bedöms kostnaderna uppgå till 77,7 miljoner kronor, vilket är 3,5 miljoner kronor lägre än budget.

Delar av det prognostiserade överskottet i förhållande till budget föreslås regionala utvecklingsnämnden omfördela till egna regionala projektmedel (ERP), vilket innebär att överskottet i realiteten beräknas till 0,5 miljoner kronor.

8.3 Verksamhetens intäkter

I verksamhetens intäkter ingår verksamheternas externa intäkter, till exempel avgifter. Riktade statsbidrag och andra anslag kan ges för att utföra specifik verksamhet och förutsätter att motsvarande kostnader uppstår.

Intäkterna uppgick till 14,9 miljoner kronor, vilket var 5,3 miljoner kronor (26,2 procent) lägre än motsvarande period föregående år. Skillnaden beror på att avdelningen hade lägre intäkter för interna projekt än motsvarande period 2023.

Årets budgeterade intäkter är 30,5 miljoner kronor. För helåret 2024 bedöms intäkterna uppgå till 29,6 miljoner kronor, vilket är 1 miljon kronor lägre än budget.

Orsaken till detta är ännu inte upparbetade projektkostnader, vilket medför att intäkterna inte kan rekvireras.

8.4 Verksamhetens kostnader

I verksamhetens kostnader ingår bland annat personalkostnader, köp av verksamhet och material.

Kostnaderna uppgick till 62,2 miljoner kronor, vilket var 0,7 miljoner kronor (1,1 procent) lägre än motsvarande period föregående år.

Skillnaden är marginell och analyseras därmed inte.

Årets budgeterade kostnader är 111,8 miljoner kronor. För helåret 2024 bedöms kostnaderna uppgå till 107,3 miljoner kronor, vilket är 4,5 miljoner kronor lägre än budget.

Överskottet i förhållande till budget beror på lägre övriga verksamhetskostnader än budgeterade.

8.4.1 Personalkostnader

Kostnaderna uppgick till 27,9 miljoner kronor, vilket var 1,8 miljoner kronor (6,0 procent) lägre än motsvarande period föregående år.

Skillnaden beror på lägre personalkostnader på grund av färre interna projekt.

Årets budgeterade kostnader är 45,1 miljoner kronor. För helåret 2024 bedöms kostnaderna uppgå till 43,7 miljoner kronor, vilket är 1,4 miljoner kronor lägre än budget. Skillnaden beror på lägre personalkostnader på grund av färre interna projekt, samt vakanser under våren.

8.4.2 Köp av verksamhet

Kommenteras inte, ingår i övriga verksamhetskostnader.

8.4.3 Verksamhetsanknutna tjänster och inhyrd personal

Kommenteras inte eftersom det inte är relevant för regionala utvecklingsnämnden.

8.4.4 Material och varor

Kommenteras inte eftersom det inte är relevant för regionala utvecklingsnämnden.

8.4.5 Lämnade bidrag

Lämnade bidrag uppgick till 28,4 miljoner kronor, vilket var 2,8 miljoner kronor (11,1 procent) högre än motsvarande period föregående år.

Skillnaden beror på omfördelning av egna regionala projektmedel (ERP) till verksamhetsbidrag.

Årets budgeterade kostnader är 48,1 miljoner kronor. För helåret 2024 bedöms kostnaderna uppgå till 43,1 miljoner kronor, vilket är 5,0 miljoner kronor lägre än budget. Skillnaden beror på att kostnader i projekt inte upparbetats.

8.4.6 Övriga verksamhetskostnader

Kostnaderna uppgick till 5,5 miljoner kronor, vilket var 0,9 miljoner kronor (14,3 procent) lägre än motsvarande period föregående år.

Skillnaden beror på återhållsamhet på grund av det ekonomiska läget i Region Värmland.

Årets budgeterade kostnader är 17,5 miljoner kronor. För helåret 2024 bedöms kostnaderna vara i paritetet med budget.

8.5 Avskrivningar

Avskrivningar används inom redovisning för att fördela kostnaden för en tillgång över så lång tid som den beräknas vara användbar, det vill säga dess ekonomiska livslängd.

Regionala utvecklingsnämnden har inga avskrivningar och därför kommenteras inte detta avsnitt.

8.6 Nämndanalys

Nämnden visade ett överskott på 9,3 miljoner kronor. Om överskott för nämndens politiska verksamhet räknas in, var överskottet 9,5 miljoner kronor. 5,2 miljoner kronor av överskottet berodde på lägre verksamhetskostnader än budgeterat. 3,5 miljoner kronor av överskottet berodde på ännu inte utbetalda medel i förhållande till budget (inom egna regionala projektmedel, ERP). Återstående överskott på 0,6 miljoner kronor avser återföringar av ej upparbetade medel i avslutade projekt.

Utifrån förslag att omvandla delar av det prognostiserade överskottet till ERP-medel görs en helårsbedömning som visar på ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Helårsprognosen visar därmed ett överskott på 0,5 miljoner kronor.

8.7 Åtterrapporering till nämnd på beslutad intern budgetfördelning

I nämndens svar på planeringsdirektivet 2024 redogjordes på en övergripande nivå hur tilldelad nettokostnadsram skulle användas inom nämndens område för att nämndens verksamhet ska utvecklas i rätt riktning. I nämndens beslut om intern ramfördelning fastställdes hur nämnden avser att använda sin av regionfullmäktige tilldelade budgetram för att möjliggöra detta.

Budgetramens fördelningsgrund	Beslutad fördelning budgetramper 2024-01-01	Budgetväxlingar jan-aug	Fördelning budgetramper 2024-08-31	Utfall jan-aug	Budgetavvikelse (utf jf bud) jan-aug	Prognos	Prognosavvikelse (progn jf bud)	Nettokostnadsutveckling jan-aug -24 jf jan-aug -23	
	(tusentals kronor)	(tkr)	(tkr)	(tkr)	(tkr)	(tkr)	(tkr)	(tkr)	%
Regional utveckling	36 717	-1 355	35 362		35 362		35 362		
Business Region Värmland	1 698		1 698		1 698		1 698		
Internationellt arbete	2 877		2 877		2 877		2 877		
Bidrag	41 298		41 298		41 298		41 298		
Nämnd	2 300		2 300		2 300		2 300		
			-		-		-		
			-		-		-		
			-		-		-		
Summa	84 890	-1 355	83 535	-	83 535	-	83 535	-	

Den interna budgetfördelningen för Regional utveckling visar inga större budget- eller prognosavvikelser, förutom att intäkter och kostnader är lägre än budgeterat beroende på att projekten inte upparbetat sina kostnader. Detta beror på att projekten har svårt att bedöma hur mycket aktiviteter som kommer att genomföras under budgetåret.

Utöver Region Värmlands omställningsarbete berörs inte Regional utveckling av några väsentliga händelser under perioden som påverkat nettokostnadsutvecklingen. Vidare är omställningen verkställd, och ingen ytterligare ekonomisk effekt förväntas 2024 för Regional utvecklings del.

8.8 Budgetväxlingar

Vid förändring av budgetramar mellan posterna i nämndens beslutade fördelning ska aktuell beslutsnivå beaktas, t ex genom delegeringsbeslut eller nämndbeslut. Omfördelning av budgetramar mellan nämnder ska alltid beslutas av alla berörda nämnder samt av regionstyrelsen.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Fördelning budgetram								Totalt
Rubrik	Regional utveckling	BRV	Internationellt arbete	Bidrag	Nämnd				(tkr)
Ingående ram 2024	36 717	1 698	2 877	41 298	2 300				84 890
Fastighetskostnader LG2	-855								-855
Jämställdhetsstrateg	-500								-500
									-
									-
									-
									-

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
									-
Utgående budgetram per31 augusti 2024	35 362	1 698	2 877	41 298	2 300	0	0	0	83 535

9 Internkontroll

Region Värmlands process för intern kontroll är ett stöd för regionstyrelsen och nämnderna i styrningen av verksamheterna och ett hjälpmedel att nå de uppsatta målen. Regionstyrelsen fastställer årligen regionövergripande kontrollmoment. Varje nämnd gör riskanalyser och fastställer internkontrollplaner för sina respektive ansvarsområden. Nämnderna internkontrollplaner skickas till regionstyrelsen som en del i uppsiktsplikten.

Regionala utvecklingsnämnden har utifrån genomförd riskanalys tagit fram en internkontrollplan för 2024. Internkontrollplanen prioriterar de risker som fått högst riskvärde i riskanalysen. Planen består av olika kontrollmoment, metod för att genomföra kontrollerna samt tidplan för återrapportering. En skriftlig rapport med uppföljning av samtliga kontrollmoment kommer att tas fram under hösten för beslut i nämnden i december 2024.

10 Bilaga: Kvalitativa rapporter och analyser

Indikator: Finns fastställda mål, prioriteringar och strukturer för det regionala kompetensförsörjningsarbetet utifrån det nya tillägget i förordningen?

Rapport:

Indikator: Finns fastställda mål, prioriteringar och strukturer för det regionala kompetensförsörjningsarbetet utifrån det nya tillägget i förordningen?

Mål: JA

Nuläge: NEJ

Utifrån tillägget i förordningen ska en region sätta mål och prioriteringar för den regionala kompetensförsörjningen och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom privat och offentlig sektor på kort och lång sikt.

Detta är två parallellt pågående processer som båda

- var för sig är omfattande uppdrag
- sker i samverkan med många olika aktörer
- är långsiktiga och strategiska med mål att resultaten ska vara kvalitativa och hållbara över tid
- arbetas fram parallellt med att Region Värmland arbetar flera andra processer och uppgifter samtidigt, vilket förlänger processtiden

Om att fastställda mål och prioriteringar

Regionerna har i uppdrag att sätta mål och prioriteringar för den regionala kompetensförsörjningen. I Värmland görs detta genom att ta fram en regional handlingsplan för kompetensförsörjning 2024-2028. Arbetet genomförs i samverkan med aktörer i länet inom arbetsmarknad, inkludering, utbildning, kompetensförsörjning och näringsliv som deltar på olika sätt.

Den regionala handlingsplanen för kompetensförsörjning är den första underliggande handlingsplanen till Värmlandsstrategin som tas fram utifrån en ny förändringslogik. Det är därför ett utforskande arbete med att forma hur den ska se ut och vara uppbyggd, exempelvis hur de i länet pågående aktiviteterna ska synliggöras. En utmaning är att det finns så olika förväntningar på handlingsplanens innehåll och utformning. En viktig del i arbetet är också att avgränsa vad som ska vara med i handlingsplanen så att inte samma fråga hanteras i flera olika dokument och planer.

Syftet med handlingsplanen är att konkretisera och sätta riktning för vad som är viktigt i ett kortare perspektiv för att komma närmare de långsiktiga och övergripande målen som vi i Värmland tagit fram tillsammans i Värmlandsstrategins insatsområde Höja kompetensen. Handlingsplanen blir en förlängning av Värmlandsstrategin. Mål och prioriteringar till 2028 tas fram i samverkan med aktörer i länet. Förutom att få flera olika perspektiv som bidrar i arbetet så är syftet också delaktighet och förankring redan under processens gång. Det finns ett stort engagemang för kompetensförsörjningsfrågan i länet och en stark vilja att vara med och bidra.

År 2021 tog Region Värmland, på uppdrag av dåvarande Omställningsrådet, fram ett underlag med utmaningar och prioriteringar för kompetensförsörjningen i Värmland. Av flera skäl pausades processen en period och när det startade upp igen sommaren 2023 enades Kompetensförsörjningsrådet (tidigare Omställningsrådet) om en översyn av underlagen för att se om de fortfarande var relevanta. Detta gjordes genom nulägesanalys av statistiska underlag, intervjuer samt en workshop med kompetensförsörjningsrådet i slutet av 2023.

Under våren 2024 har tre workshoppar har genomförts. Två av dessa för externa aktörer där ca 70 personer deltagit, en för regional utveckling externt. I workshopparna framträdde flera områden att utforska vidare, och under maj – september sker dialoger med grupper och roller som identifierats i workshoppen och vars perspektiv är viktiga för att formulera målen i handlingsplanen. Tidpunkterna för dialogerna ska anpassas till aktuell grupp/rolls mötesstrukturer och det är ibland långt fram i tid som själva dialogen kan genomföras. En annan aspekt gällande tid är att framtagandet sker parallellt med att Region Värmland arbetar med fler processer och uppgifter samtidigt, vilket förlänger processen.

Målformuleringarna har tagit tid att arbeta fram och är ännu inte helt klara. Under processens gång har de ursprungliga prioriteringarna klustrats ihop till inriktningsområden, har i nästa steg omformulerats som mer specifika delmål av de långsiktiga målen och ska nu utvecklas vidare utifrån det som framkommit i workshoppen och dialogerna. När (del)målen är klara ska aktörer få ta del av underlagen och ange vilken aktivitet de kan ta sig an för att vad ska bli hur, det vill säga, konkretisera. Därefter ska framskrivningen av handlingsplanen göras klart, och presenteras först för regionala utvecklingsnämnden, därefter även direktörsberedningen och Värmlandsrådet med möjlighet till inspel följt av remiss. Så som tidsplanen ser ut i nuläget är tanken att remiss skickas ut direkt efter årsskiftet 2024/2025.

Om strukturer för det regionala kompetensförsörjningsarbetet utifrån det nya tillägget i förordningen

Utifrån tillägget i förordningen 1 augusti 2022 ska regionerna tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom privat och offentlig sektor på kort och lång sikt. Uppgiften var tidigare frivillig och det skiljer sig mellan landets regioner om och i så fall hur uppgiften genomförts innan tillägget kom.

Region Värmland är en av de regioner där det inte fanns upparbetad struktur för uppgiften, och behövde hitta en egen modell som passar utifrån befintliga förutsättningar och befintliga strukturer och nätverk. Under 2023 bistod Region Värmland både Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskola med underlag om de regionala behoven. Skolverkets underlag kom i början av januari och med kort inlämningstid, vilket gjorde att arbetet med struktur kom att starta upp senare än vad som var planerat. Ovan nämnda underlag hanterades i sig, men att ta fram ett årshjul som kan kommuniceras och som Region Värmland kan jobba vidare utifrån fortsatt är en kontinuerlig parallell process till det arbetet.

Stegvis har en grund arbetats fram med vad Region Värmland vill göra, behöver göra och en plan framåt för att genomföra uppdraget. Dessa steg har arbetats med och utvecklats vidare under både 2023 och 2024.

Vill göra:

- Målet är en struktur i form av ett årshjul som är kvalitativt och hållbart över tid. Hållbar menas i detta hänseende delvis att det inte är projektfinansierat utan en del av ordinarie verksamhet.
- Region Värmland ska jobba med en kombination av analyser och dialoger för att göra en samlad bedömning av behoven. Region Värmland har en objektiv roll och det är viktigt med underlag att dela och att resonera kring med olika aktörer.
- För att vara relevanta i uppdraget gentemot aktör ska de underlag som kommuniceras uppdateras årligen, och även innefatta utbildning på högskole- och universitetsnivå. I de underlag som skickas till myndigheter ingår inte denna utbildningsnivå, men är viktig för att kunna resonera kring

inriktningar för gymnasieutbildningar. I nuläget skickas underlag var tredje år till Skolverket gällande utbildning på gymnasial nivå, det vill säga gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning, till Myndigheten för yrkeshögskola skickas årligen.

Behöver göra:

- Att göra en samlad bedömning av kompetensbehoven är ett komplext pussel där många aktörer berörs och involveras. I processen med att ta fram ett årshjul identifierades flera steg som arbetats med under 2023 och hittills under 2024.
- Inventering av vad som finns i Värmland att utgå ifrån för att veta vad som saknas för att göra en samlad bedömning.
- Utifrån inventeringen - vad vi behövde göra:
  - Kartläggning för fler branschkontakter
  - Det finns flera utmaningar kopplade till branschorganisationer - flera branschorganisationer finns ej i Värmland, några hänvisar till att ta kontakt med lokala företag men de vet själva inte vilka, få svarande företag i egna undersökningar.
  - Kartläggning av vilka underlag som analytiker behöver ta fram. Att återkomma till vad som faktiskt är regionernas uppdrag har varit viktigt inom många delar av denna process, inte minst i relation till andra aktörer.
  - Kartläggning av befintliga strukturer för dialog
  - Omvärldsspaning – vad och hur gör andra regioner?
  - Dialoger med branscherna

Vad vill bransch/främjarorganisationerna och hur ska det ske?

I dialogerna under 2023 diskuterades olika idéer och upplägg, exempelvis genomfördes en enkät tillsammans med techkluster och två workshops genomfördes tillsammans med Svenskt näringsliv där fem branschorganisationer deltog.

Det kunde konstateras då att det är och kommer se olika ut även fortsatt per bransch i hur dialogerna sker och/eller underlag samlas in.

Flera bransch- och främjarorganisationer uttrycker att det finns så många forum och möten, och lyfter huruvida frågan om kompetensbehov kan växlas in befintliga strukturer och forum.

Under våren 2024 har ett par olika upplägg testats utifrån tidigare dialoger:

- För industrin genomfördes två dialoger inom ramarna för Teknikcolleges struktur baserat på Industrirådets egna omfattande underlag.
- Utifrån beslut i HR chefsnätverken för kommunerna och regionen har en enkät arbetats fram och skickats ut till dem.

I exemplen ovan och i de andra dialoger som genomförs under våren diskuteras behov av kompetens

oavsett utbildningsnivå för att det ska ske vid en och samma tidpunkt per år. Det effektiviserar processen för både bransch och Region Värmland.

Plan framåt

Planen är att kommunicera en bild av kompetensbehoven i Värmland under senare delen av hösten utifrån det som finns underlag för. En del branscher och utbildningsinriktningar kommer inte vara uppfångade till dess, men målet är att utveckla arbetet vidare i årshjulet under 2025.

I länet har det bildats fyra samverkansområden för gymnasieskolan, en process som pågått i ett års tid och som Region Värmland behövt förhålla sig till i arbetet med årshjulet. Under våren 2024 har dialog förts med kommunerna om att Region Värmland ska finnas med i referensgrupper per samverkansområde. Utifrån sitt uppdrag jobbar kommunerna också med branscher och arbetsgivare, så vidare dialog kommer genomföras om vad som är regionens uppdrag, roll i referensgrupp och vad som det finns ett behov av i respektive samverkansområdena. Analytiker och strateg från region Värmland kommer besöka varje samverkansområdes beredningsgrupp för dialog.

Enligt planering ska en Power BI rapport med statistik inom olika områden av kompetensförsörjning att publiceras på Region Värmlands externa webb i augusti/september 2024 där det går att få fram underlag per kommun, per samverkansområde och för länet som helhet.

Ett viktigt verktyg för att få in relevanta underlag på lokal nivå eller inom vissa branscher har varit de utlysningar som Regional utveckling gjort inom ramarna för Värmlandsstrategin. Där har medel beviljats till tre olika förstudier där kommuner arbetar fram en metodik och kartlägger kompetensbehov inom egna kommunens näringsliv, för flera kommuner tillsammans eller specifika branscher på regional nivå.

Indikator: Kvalitativ uppföljning av företagsstöd (Bedömning av om företagsstödet har positiv/avsedd effekt - ja/nej)

Rapport "Uppföljning av regionala företagsstöd 2023":

<https://www.regionvarmland.se/regionvarmland/utveckling-tillvaxt/hamta-material/rapportserien/%E2%80%8B%E2%80%8Buppfoljning-av-regionala-foretagsstod-2023%E2%80%8B>

Rapport om särskilt driftstöd:

I förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service finns ett avsnitt som behandlar försäljningsställen i sårbara och utsatta områden. Detta stöd kallas särskilt driftstöd. För att regionerna ska kunna lämna ett särskilt driftsstöd till ett försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror krävs följande:

- Avståndet är mer än 10 km från ett annat försäljningsställe som har ett mångsidigt utbud av dagligvaror
- Har fasta lokaler som är öppna så att kunderna kan få tillgång till dagligvaror på året runt basis
- Har en nettoomsättning för dagligvaror som uppgick till högst 11 miljoner kronor enligt den senaste årsredovisningen

Det högsta beloppet per år som ett försäljningsställe kan erhålla uppgår till 300 000 kr. Beloppet baseras på nettoomsättningens storlek, ju lägre nettoomsättning desto högre driftstöd. Motkravet från stödmottagaren är att åta sig utföra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Dessa försäljningsställen finns i många fall i glesbygdsområden. Servicen omfattar även i flertalet fall apotekstjänster, paketutlämning och annan service av betydelse för lands- och glesbygden. I detta dokument kommer vi att redovisa vad en eventuell nedläggning av dessa utpekade försäljningsställen kan komma innebära för orten, dess invånare och företagare.

År 2023 beviljade Region Värmland medel på cirka 2,5 miljoner kronor fördelat på 12 dagligvarubutiker med särskilt driftstöd. De 12 dagligvarubutikerna är av klassen fullsortiment och är spridda i 9 av 16 kommuner. 8 av 12 butiker ligger utanför tätort, flest antal i Torsby kommun. Som framgår i tabell 1 nedan finns det 9 106 folkbokförda personer inom butikernas upptagningsområde, vilket motsvarar cirka 3 procent av länets

folkbokförda befolkning. Antalet sysselsatta inom åldern 16-74 motsvarar cirka 1,5 procent av länets sysselsatta.

Tabell 1: Upptagningsområde för dagligvarubutiker (fullt sortiment) med särskilt driftstöd.

Kommun	Antal servicetyper i området	Sysselsatta 2021 (16–74 år)	Antal Arbetsställen 2021	Folkbokförda 2022-12-31	Antal/Andel 65+ år	Antal/Andel kvinnor	Antal Km till närmaste butik
Arvika	2	269	124	1 350	390 (29 %)	635 (47 %)	15,2
Arvika	4	84	54	593	170 (29 %)	285 (48 %)	13
Eda	4	169	78	545	185 (34 %)	267 (49 %)	17,3
Grums	4	162	92	1 077	292 (27 %)	517 (48 %)	16
Hagfors	4	112	61	819	298 (36 %)	401 (49 %)	14,1
Kil	3	163	115	1 294	334 (26 %)	608 (47 %)	17,6
Sunne	3	216	141	844	233 (28 %)	405 (48 %)	14
Säffle	2	190	137	951	292 (31 %)	428 (45 %)	15,1
Torsby	1	36	27	233	95 (41 %)	117 (50 %)	25,7
Torsby	8	165	64	573	228 (40 %)	275 (48 %)	11,5
Torsby	3	72	44	381	152 (40 %)	179 (47 %)	11,5
Årjäng	3	61	53	446	117 (26 %)	228 (49 %)	16,3
Totalt	41	1 699	990	9 106	2 786 (31 %)	4 345 (48 %)	Medel: 15,6

Källa: Pupos serviceanalys, Tillväxtverket.

Något som sticker ut för upptagningsområdet är att 31 procent av de folkbokförda är 65 år + äldre. Samma siffra för länet är 26 procent, vilket indikerar en högre försörjningsbörda i området vilket gör befintlig service ännu viktigare. Viktigare från ett hälsoperspektiv eftersom att äldre har det tuffare att förflytta sig längre avstånd, i synnerhet när pengamarginalerna blir mindre i takt med att fler går i pension.

990 arbetsställen finns inom upptagningsområdet, motsvarande ca 5 procent av länets samtliga arbetsställen. De finns ytterligare 41 servicetyper i området av diverse slag, exempelvis 12 posttjänster, 9 drivmedelstationer och 8 apoteksvaror. Sammantaget skapar samtliga viktiga synergier för att samexistera, dvs. att försvinner en typ av service så ökar sannolikheten för fler att försvinna då butiker, post-och paketombud samt övriga näringsdikare ofta är beroende av varandras tjänster.

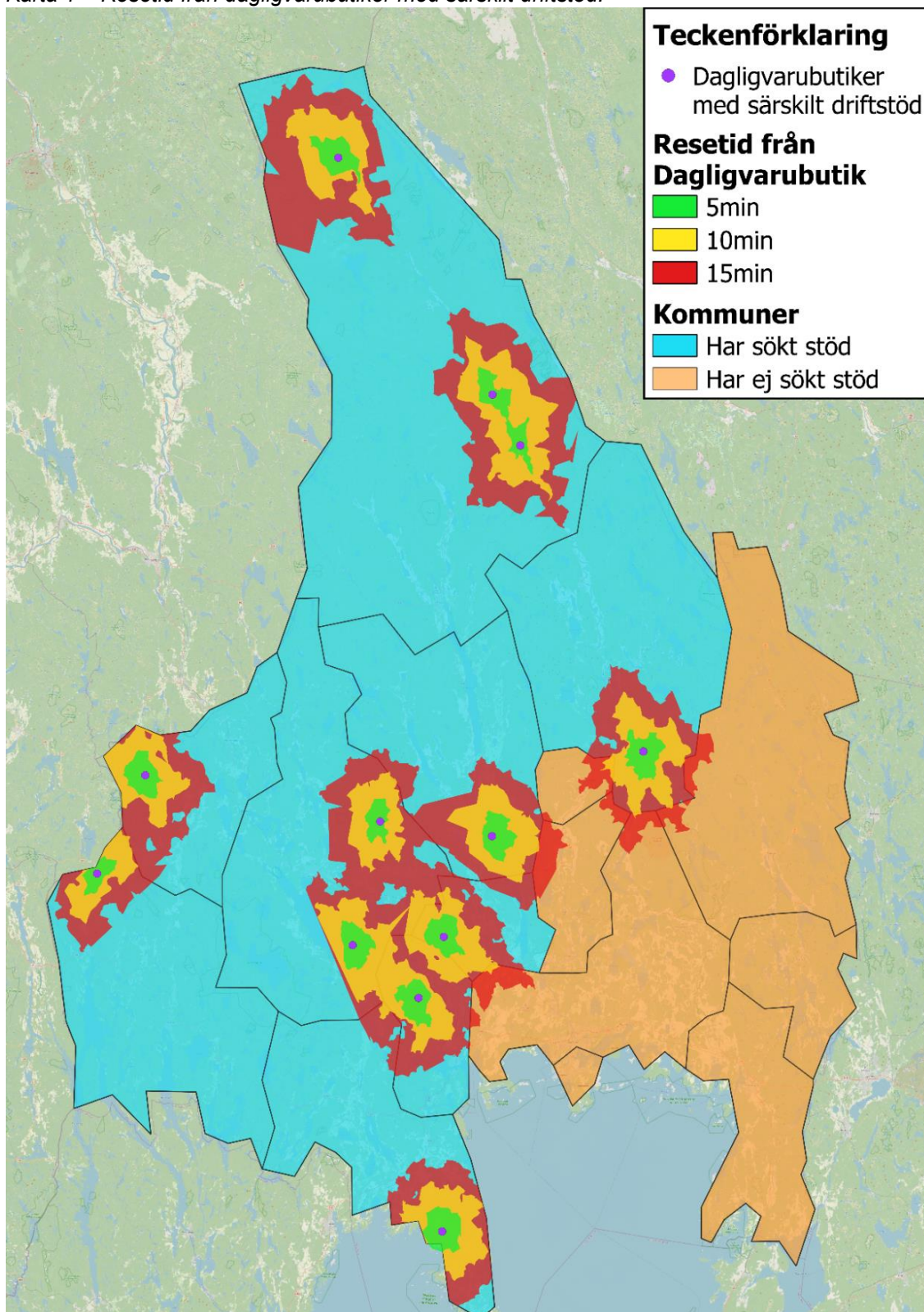
Hemtjänst kan t.ex. vara extra viktigt i detta upptagningsområde med tanke på den äldre befolkningen som sticker ut. I snitt är det redan 15,6 kilometer till närmaste butik om befintlig butik skulle läggas ned vilket skulle innebära dyrare bränslekostnader med bilen. Som ett räkneexempel: 9 106 personer skulle totalt med returreisa få 31,2 kilometer i längre reseavstånd, räknat 30kr/per mil skulle det öka kostnaden för varje person med 96 kr. Detta blir sammantaget nästan 900 000 kr extra i bränslekostnader räknat in samtliga personer. Förutom förlorade arbetstillfällen vid nedläggning av butikerna innebär det en stor tidsförlust med längre reseväg, vilket skulle vara en försämring för den miljömässiga hållbarheten genom ökade koldioxidutsläpp. Att handla lokalt och stödja den lokala servicen är alltså gynnsamt ur ett hållbarhetsperspektiv som genomsyrar samtliga tre dimensioner: social, miljö och ekonomisk hållbarhet.

Karta 1 nedan visar en resetidsanalys, hur stort område som täcks på 15 minuter med bil som färdmedel från samtliga butiker med särskilt driftstöd. Områdena har sedan korskörts med data ur Supercross (SCB:s

regiondatabas) för att få fram ny statistik om befolkning och näringsliv i kringliggande område som också kan påverkas vid en eventuell nedläggning.

Karta 1 – Resetid från dagligvarubutiker med särskilt driftstöd.

Källa: SCB och Tillväxtverket, egen bearbetning

Som framgår på kartan sträcker sig resetiderna med bil från dagligvarubutikerna bortom deras respektive kommungränser. I Hagfors korsar resetidsområdet in på Munkfors kommun som har en stor arbetspendling

in till Hagfors, framför allt till Uddeholm där det stora stålverket Uddeholm AB är en viktig arbetsgivare i området. I tabell 2 nedan presenteras mer statistik om de folkbokförda sysselsättning inom området.

Tabell 2: Sysselsättning per bransch.

Branschfördelning, 2021	Män	Kvinnor	Total	Medianålder
Enheter för vård och omsorg, socialtjänst (Q)	473	2 800	3 273	47
Tillverkning och utvinning (B+C)	2 485	644	3 129	47
Utbildningsväsendet (P)	426	1 505	1 931	47
Handel (G)	1 003	859	1 862	41
Byggindustri (F)	1 674	145	1 819	42
Företags- och organisationsnära tjänster (K+L+M+N)	1 085	765	1 850	47
Företag inom jordbruk, skogsbruk och fiske (A)	867	255	1 122	62
Civila myndigheter och försvaret (O)	331	642	973	48
Kulturella och personliga tjänster (R+S+T+U)	291	497	788	49
Transport- och magasineringsföretag (H)	570	166	736	47
Hotell och restauranger (I)	241	268	509	35
Okänt	150	256	406	60
Informations- och kommunikationsföretag (J)	178	82	260	43
Företag inom energi och miljö (D+E)	179	28	207	46
Ej förvärvsarbetande	11 124	11 528	22 652	52
Totalt	21 077	20 440	41 517	48

Källa: SCB, egen bearbetning

Det finns alltså 41 517 personer folkbokförda inom området, av dessa är 18 865 förvärvsarbetare, flest inom vård och omsorg, samt tillverkning och utvinning. Respektive branschgrupp är kraftigt könssegregerad, vård- och omsorg mot det kvinnliga könet, och tillverkning och utvinning mot det manliga. Sammantaget har området en låg sysselsättning vilket delvis beror på en hög andel ålderspensionärer: 27 procent eller 11 051 personer, samt 6 543 barn inom åldern 0–15 år (16 procent).

Utöver driftstödsbutikernas egna upptagningsområden är närmaste målgrupper kvinnor främst i offentligt styrda branscher, och män i privata mansdominerade branscher. Branschen jordbruk, skogsbruk och fiske har en signifikant hög medianålder: 62 år, samt 1 122 sysselsatta, vilket pekar på att sysselsättningen i närtid riskerar att sjunka om inte nya arbetstillfällen skapas. Driftstödsbutikerna har alltså potential att tappa kunder från denna bransch, men kan samtidigt få nya i form av fler ålderspensionärer. Ålderspensionärer har traditionellt lägre inkomst än förvärvsarbetare, och nedläggning av driftstödsbutikerna skulle kunna göra det tuffare ur en ekonomisk synvinkel med färre alternativ, samt längre resetid.

Den höga medianåldern pekar på att en stor andel av befolkningen inom området i närtid kommer att gå i pension och få en minskad andel i arbetsför ålder. Medianåldern är 46 år för män, och 49 för kvinnor inom området (43 för män och 46 för kvinnor i länet). Detta kommer sätta högre press på kommunernas välfärdsverksamheter i form av högre vård och hemtjänstkostnader, samtidigt som skatteunderlaget minskar. Detta innebär en högre sårbarhet för områdena, något som riskerar att förvärras vid nedläggning av butikerna som skulle innebära förlorade resurser i form av tid och pengar som tvingas läggas på bränsle, och

färre alternativ att utföra butiksärenden vid. Här har den kommersiella servicen en viktig roll att spela, i synnerhet för områden som präglas av låg sysselsättning och hög demografi när det kommer till att tillgodose exempelvis apotekstjänster.

Tabell 3 visar att nästan 60 procent av förvärvsarbetarna är sysselsatta i mindre arbetsställen. Dessa har vanligtvis begränsade resurser och skulle ha svårare att hantera ökade kostnader om butiker skulle stängas ned, till skillnad från större företag.

Tabell 3: Sysselsatta fördelat på arbetsställets storlek

Arbetsställets storlek	Antal sysselsatta	Andel procent
1–4	3 398	18 %
5–9	1 941	10 %
10–19	2 433	13 %
20–49	3 418	18 %
50–99	2 425	13 %
100–199	1 604	9 %
200–499	805	4 %
500+	1 252	7 %
Uppgift saknas	1 589	8 %

Källa: SCB, egen bearbetning

Slutsats

Sammantaget visar analysen att stöden till kommersiell service inom förordningen av särskilt driftstöd påverkar både företag och individer i Värmland på ett positivt sätt. Förutom onödig förlust av förlorade arbetstillfällen bidrar butikerna till mindre reseavstånd för tusentals individer, framför allt äldre. Direkt nedläggning utan någon butiksersättare skulle slå negativt ur ett hållbarhetsperspektiv genom längre och dyrare resor som riskerar att urholka den miljömässiga och ekonomiska dimensionen av hållbarhetsbegreppet. Den sociala dimensionen försämras i form av tidsförlust och kan få oförutsägbara effekter på exempelvis folkhälsan om hemtjänst blir dyrare. Även om företagsstöden är fördelade kommunvis, samt med en tydlig avsaknad av stöd vid södra, och sydöstra Värmland, är målgrupperna inte begränsade till kommunernas gränser, utan de är gränsöverskridande. Områdena brottas med välbekanta problem såsom demografi och könssegregering. Detta är välkända utmaningar i hela Värmland, men förekommer något intensivare i stödbutikernas upptagningsområden.

Indikatorer: Uppväxling av projektmedel, andel medfinansiering, 1:1 och ERP

Rapport:

Region Värmland har ett viktigt uppdrag att fördela statliga medel för regionalt utvecklingsarbete. Dessa medel används för att stödja projekt som främjar hållbar regional utveckling och tillväxt. Dessutom har Region Värmland möjlighet att finansiera projekt med sina egna medel, kallade Egna Regionala Projektmedel (ERP), som också syftar till att bidra till regionens utveckling och tillväxt. Det är en viktig uppgift som hjälper till att forma Värmlands framtid och skapa en hållbar och välmående region.

I denna analys granskas fördelningen av finansieringskällorna; de statliga 1.1 medel samt de Egna Regionala Projektmedel (ERP).

Målet är att de medel regionen ger, alltid ska mötas upp av medel från externa aktörer. Indikatorerna på 25%

och 50% ska därför ses som ett tak, där det är positivt om vi hamnar under taket. Ju lägre siffra, desto mer medel kommer från andra aktörer.

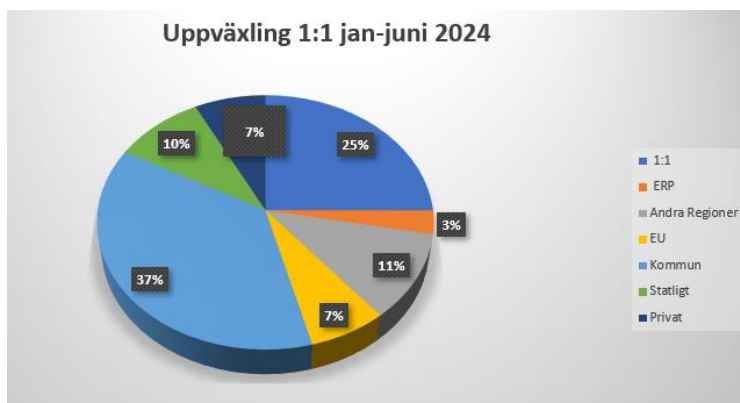
Regionala utvecklingsåtgärder – 1:1

Detaljerad finansieringsfördelning

1:1 finansiering utgör 25,03% av de projekt som är finansierade av just dessa medel, vilket visar på en betydande men kontrollerad andel av det totala budgetbidraget. 25,03% är inom den önskade indikatorn, vilket indikerar att vi har lyckats hålla finansieringsnivån i linje med indikatorn och våra strategiska mål. 1:1 finansieringsgraden visar, att för varje krona regionen ger, kommer det i slutändan ut 4 kronor.

Övriga finansieringskällor:

- ERP: 2,99%
- Andra regioner: 11,05%
- Kommun: 6,83%
- EU: 37,08%
- Statligt: 9,52%
- Privat: 7,49%

EU-finansieringen står för den största enskilda andelen på 37,08%, vilket visar på ett starkt beroende av europeiska medel. Andra regioner och statliga medel tillsammans utgör cirka 20,57%, vilket kompletterar EU-finansieringen väl.

1:1 finansieringen ligger på en nivå som vi vill uppnå, men kunde potentiellt vara något lägre. Den huvudsakliga anledningen till denna nivå är två specifika projekt:

1. **Analys och Uppföljning 2024:** Detta projekt är fullt finansierat med 1:1-medel, vilket kraftigt påverkar den totala andelen.
2. **Attraktionskraft Värmland:** Detta projekt är en större satsning som påverkar budgeten årligen, fram till och med 2024.

Trots att dessa två projekt finansieras till 100% 1:1 samt 46% 1:1 håller vi indikatorn inom den nivå vi önskar, vilket visar på en effektiv budgetstyrning och resursanvändning.

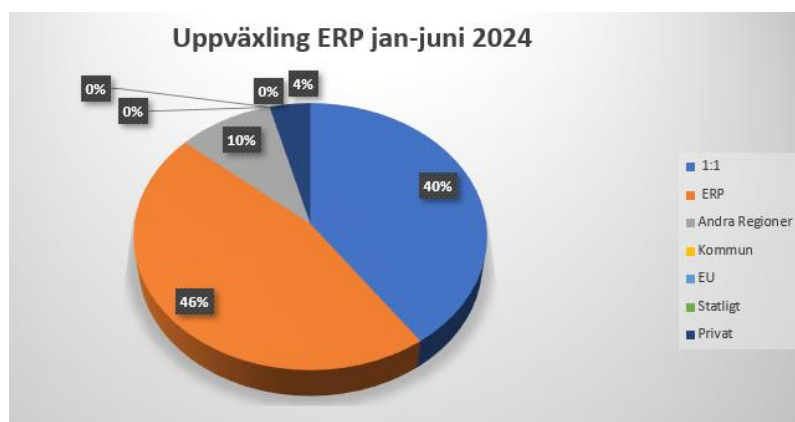
Egna Regionala Projektmedel – (ERP)

Detaljerad finansieringsfördelning

ERP utgör 46,10% av de projekt som är finansierade av just dessa medel, vilket även här visar på en betydande medkontrollerande andel av det totala budgetbidraget. 46,10% är strax under den önskade indikatorn, vilket indikerar att vi har lyckats hålla finansieringsnivån i linje med indikatorn och våra strategiska mål. ERP-finansieringen visar att regionen växlar upp våra medel med strax över det dubbla ut i systemet.

Övriga finansieringskällor

- 1:1: 40%
- Andra regioner: 9,60%
- Kommun: 0%
- EU: 0%
- Statligt: 0%
- Privat: 4,08%

Trots att ERP finansieringen ligger på den förväntade indikatorn på 46,10%, har vi ännu inte använt en betydande del av dessa medel i år. Det förväntas att fler projekt kommer att finansieras med ERP under hösten, vilket kommer att kunna justera andelen till en lägre eller högre nivå. Jämfört med 1:1 medel har vi en betydligt mindre tillgång på ERP-medel, vilket också påverkar finansieringsfördelningen.

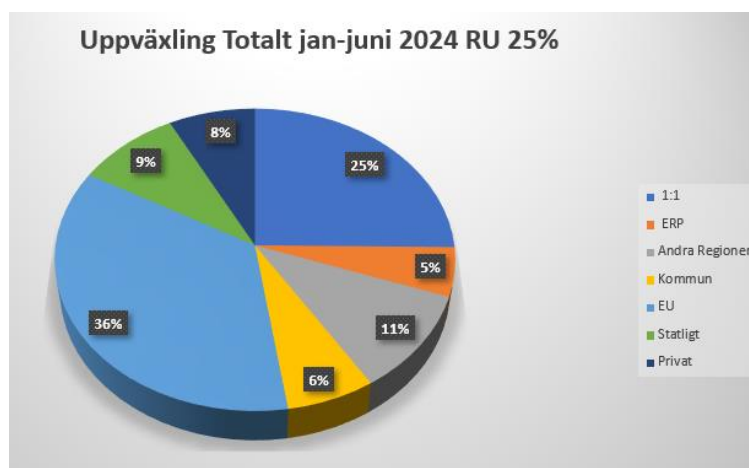
Två större projekt påverkar finansieringsfördelningen markant:

1. **Attraktionskraft Värmland:** Detta projekt, som är en större satsning och är budgeterad år för år, fram till och med 2024, finansieras både med ERP och 1:1 medel. Detta påverkar den höga andelen för båda dessa finansieringskällor.
2. **Gränslös samverkan Sverige-Norge:** Detta projekt finansieras också med ERP-medel och 1:1 medel, vilket bidrar till den nuvarande fördelningen.

Total för januari – juni 2024, 1:1 och ERP

Total fördelning om vi slår ihop all finansiering

- 1:1: 25%
- ERP: 5%
- Andra regioner: 11%
- Kommun: 7%
- EU: 36%
- Statligt: 9%
- Privat: 8%

Fördelning av medel

De olika finansieringskällorna bidrar med olika andelar till den totala finansieringen av projekten. Den största andelen kommer från EU, som står för 36% av finansieringen. Näst störst är 1:1-finansieringen med 25%, vilket indikerar en betydande insats där varje satsad krona matchas med en annan krona från en annan källa.

ERP-finansieringens roll

ERP-finansieringen står endast för 5% av den totala finansieringen. Detta beror på att färre projekt har finansierats via ERP jämfört med 1:1. En annan orsak till detta är att budgeten för 1:1 finansiering är betydligt större än för ERP, vilket påverkar ERP.

Kommunal och regional finansiering

Kommunerna bidrar med 7% och andra regioner med 11%. Tillsammans utgör dessa lokala och regionala källor en betydande del av finansieringen (18%). Detta pekar på ett brett engagemang från både lokala och regionala organisationer i projektens finansiering.

Statlig finansiering

Den statliga finansieringen utgör 9% av den totala finansieringen. Detta är en måttlig andel, vilket kan indikera en stabil, men inte dominerande roll från statens sida i finansieringen av projekten. Statliga medel är viktiga för att säkerställa att projekten har en nationell förankring.

Privat finansiering

Privata källor står för 8% av finansieringen. Detta visar på en viss grad av privat sektors engagemang och investeringsintresse i projekten. Privat finansiering är ofta avgörande för att tillföra marknadsperspektiv och innovation till projekt, även om den här andelen är relativt liten jämfört med offentliga och EU-källor.

Sammanfattade slutsatser

- **Kontinuerlig övervakning:** Fortsätt att kontrollera 1:1 och ERP finansieringen för att säkerställa att vi inte överstiger de planerade nivåerna/indikatorerna.
- **Diversifiering av finansieringskällor:** Undersöka möjligheterna till andra finansieringskällor, särskilt för projekt som kan dra nytta av alternativa medel.
- **Projektutvärdering:** Genom att följa upp projekt löpande kan vi identifiera framgångsfaktorer och områden som behöver förbättras. Detta gör vi genom lägesrapporter, slutrapporter och fysiska träffar med kluster och projektägare.
- **Fokus på EU-medel:** Den höga andelen EU-finansiering är positiv och bör upprätthållas. Det kan vara fördelaktigt att fortsätta söka EU-medel och stärka relationerna både regionalt, nationellt och internationellt.
- **Stärka privat engagemang:** Öka insatserna för att attrahera privat finansiering kan bidra till ytterligare resurser och innovation i projekten. Samarbete med näringslivet kan ge nya perspektiv och möjligheter.

Genom att följa dessa rekommendationer kan vi fortsätta att hålla vår finansieringsstrategi enligt plan, vilket gynnar både våra kortsiktiga och långsiktiga mål.

Indikator: Kvalitativ uppföljning av handlingsplan för digital infrastruktur, bedömning av om kriterierna för regionens roll i handlingsplanen uppfylls

Rapport:

Region Värmlands roll i bredbandsutbyggnaden, har främst varit fokuserad till fiberutbyggnaden eftersom det är den tekniken som under flertalet år haft störst fokus på marknaden. Detta även om Region Värmlands roll ska utgå från teknikneutralitet. Vidare har frågor om mobila uppkopplingar för personer och saker i rörelse, alltså varit viktiga i regionens arbete. Under 2024 har vikten av mobila uppkopplingar blivit ännu tydligare.

Region Värmland har i huvudsak förfogat över de två verktygen främjande och finansiering. Under den aktuella redovisningsperioden står det klart att främjandeverktyget har allt mindre påverkan och har idag verktyget en marginell påverkan på den fortsatta utbyggnaden i länet. Samordning och främjande har inte längre någon större effekt på utvecklingen av bredbandsnäten i Värmland. Något eget finansieringsverktyg förfogar inte Region Värmland över i nuläget utan det som finns att tillgå är det statliga bredbandsstödet som enbart är inriktat på fiberutbyggnad. Regionens påverkan över utfallet för Värmlands del i det statliga stödet och vilka områden som stödet ska gå till är mycket liten. Regionen har heller ingen möjlighet att kravställa att aktörer ska söka stöd eller genomföra beviljade stödprojekt. Regionen arbetar dock intensivt med att sprida information och uppmana aktörer att söka statligt stöd, vilket i huvudsak genomfördes under perioden januari – maj 2024.

Under första halvåret 2024 har det också kommit fram tydligare att det finns risker för att flera projekt med beviljade bredbandsstöd inte kommer genomföras fullt ut, bl.a. på grund av inflation och svag efterfrågan från kunder. Regionen kommer noga följa detta samt stödja berörda aktörer och kommuner för att hitta lösningar så att så många projekt som möjligt genomförs. Det kan noteras att av den återstående utbyggnaden har efterfrågan från kunderna en allt större betydelse även om statligt bredbandsstöd har beviljats. Hittills har utbyggnaden i huvudsak utgått från hushållens egna upplevda behov. Framåt kan behovet vara högre eller åtminstone lika högt från kommunernas och regionens behov av bredband till invånarna för att distribuera digitala tjänster. Det är dock oklart om det är fibernäten som kommer vara den infrastruktur som kommer användas, bl.a. eftersom dagens offentliga digitala tjänster i huvudsak använder mobilnäten som bärare.

Av Region Värmlands roll följer också att hålla sig informerade, sammanställa och sprida information till kommuner och nätägare samt arbeta nära de nationella och europeiska organen. I sin roll förmedlar regionen även kompetens och kontakter samt koordinerar insatser där kommuner och nätägare har gemensamma intressen.

Under 2024 har en fördjupad analys av Region Värmlands roll färdigställts och redovisades för regionala utvecklingsnämnden i januari 2024. Rekommendationer om regionens framtida roll har lämnats till regionledningen.

För att i större utsträckning nå regionala mål för fasta och mobila nät samt understödja en utveckling som möter samhällets behov och krav av digital infrastruktur, snare än vad nätägarna vill, behöver endera statliga finansieringsinstrument på ett bättre sätt beakta regionala aspekter och prioriteringar och riktas både till fasta och mobila bredbandsnät. Detta kan med fördel ske genom länsvis fördelning av statliga stöd. Här har Region Värmland vid flertal tillfällen lämnat synpunkter till regeringen att man bör ta intryck av hur Norges stödprogram är utformat. Som komplement till eller ersättning för statliga åtgärder behöver Region Värmland, som tidigare rapporterats, förbereda sig på att återuppta finansieringsrollen med eller utan kommunernas deltagande samt att förbereda sig på att agera utifrån en verklighet där det kommunala engagemanget i bredbandsfrågorna, åtminstone i viss utsträckning, inte finns där i samma utsträckning som tidigare.

Förändras inte bredbandspolitiken nationellt på ett sätt som gynnar Värmland eller om Region Värmland inte på egen hand utvecklar sin roll, leder det sannolikt till att den fortsatta utvecklingen av bredbandsnäten i Värmland enbart utgår från marknadsaktörernas ekonomiska möjligheter och vilja. Detta kan leda till ojämlikheter mellan kommuner, mellan tätorter och glesbygder samt Värmlands konkurrenskraft relativt andra regioner, vilket i förlängningen leder till att målen i Värmlandsstrategin inte nås.